ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4573 — 2/15 ՄԱՐՏ 1901 — ՈՒՐԲԱԹ — 24 ՋԻԼԳԱՏԷ 1318 — ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4573

درعليه‌ده غلطه (آره‌وك) غزته‌سى اداره‌خانه‌سى

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les abonnements sont reçus
à la Direction du Journal "AREVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Տասը թերթերու համար տարեկան	40	Ղրշ.
» » » վեցամսեայ	20	»
Դրամի փոխարէն փոստի փուլ կ'ընդունուի, դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:		115

Ձեռագրեալ բերուածներ Խմբագրատան կը վերադարձուին:

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ ՆԱՄԱԿ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 19 Փետր. 1901

Առաջին թափօրը. — Երուսաղէմի Մեծ-Պահքը. — 1901 թուականը՝ Երուսաղէմի համար.— Ուխտաւորներ. — Դեպի Երուսաղէմ:

Մեծ-Պահքի առաջին Հօթնեակը վերջացաւ համակրելի քարոզներով, եւ-ինչպէս գրած ենք օրը օրին և սկսան Սաղմոսի Հանդէսները միեւնոյն շուքով, գեղեցիկ արարողութիւնով, և ի մէջ օտարներու, միշտ փայլուն հանգամանքով՝ ինչպէս կը կատարուին ամէն տարի սովորաբար:

Երէկի մեծահանդէս թափօրին Ս. Յարութեան տաճարին մէջ, և նախընթացօրեան իրիկուան Հրաշափառին կը նախագահէր Ն. Ամենապատուութիւն Ս. Պատրիարքը: Սուտ բազմութիւն մը՝ մեծ մասամբ օտարազգիներ, ներկայ էր յիշեալ հանդէսներուն: Ասկից վերջը՝ մինչեւ Ս. Զատիկ Մեռելոցի երկուշաբթին, Մեծ-Պահքը կը մնայ միայն վանական ճաշասեղանին վրայ՝ ուր սիսթէմաթիք կերպով իրարու կը յաջորդեն սիսեռն ու բակլան, ոլոռն ու լուբիան,— և Ս. Յակոբայ Տաճարին Սեղանին վրայ՝ ուր միշտ ծածկուած են խորանները՝... բայուելու համար բարեբար ու բարեպաշտ սլտերու կարօտ՝ զորս Աստուած կը պարգեւէ Մաղկազարդի Դրընթացէքին իրիկունը:

Միաբանութիւն և ուխտաւոր, ասկէց ետքը, բա՛ց է այն կիրակիներէն՝ որ հանդիսաւոր թափօրներու սահմանուած են, կ'երթան Հրեշտակաւոր, Փրկիչ՝ ուր կը կատարուին կէս-հանդիսաւոր Ս. Պատարագներ՝ միշտ բաց ըլլալու պայմանաւ: Համաբերման ձեւական ասն մը ալ ունին՝ զոր պիտի կատարենք Տէտեսի կիրակի օրը՝ Համբարձման լերան վրայ՝ ի մխիթարութիւն ուխտաւորներու: Իսկ Մեծ-Պահքի վեց Հօթնեակներուն մէջ, Աւագ Հօթնեակէն առաջ, Արեւագալը կ'երգուի իր գեղեցիկ երգերովը՝ ծանր ծանր, ամէն առաւօտ Ս. Յակոբայ տաճարին մէջ, եթէ պատահական ուրիշ ապրարդութիւն մը չմիջամտէ ու չդադրեցնէ այս օրերուն յատուկ հոգեպարար այդ մեղեդիները որոնց երկինք կը ձայնակցին:

—Կ'երեւայ թէ Իսրայէլի եկեղեցիներէն վերջապէս քշիկ մը լսեց իր հինաւուրց սիրելի ժողովուրդին՝ որ չարաթական ծոմերով ու, Սինիկոկներու մէջ, հոկտեմբերյոյս ու ողբով անձրեւ աղաղակեց... և ահա՛ յանկարծ ջերմաչափը 22 աստիճանէն 12ի իջաւ՝ որ ատեն, կրնաք երեւակայել թէ՝ ո՛րքան զգալի կ'ըլլայ ցուրտը այսպիսի յողդողդ կլիմայի մը ներքեւ՝ որ մէյ մը տաք կը փչէ, մէյ մը պաղ: Հինգշաբթի օրը, փետր. 15. երկինքը պատռեր էին նուրբ ամպեր և հեղձուցիկ օդ մը կը ճնշէր ամէնուն վրայ, կարծես յուլիսի մէջ էինք: Նոյն գիշերը ամպեր գոռացին, կայծակներ որոտացին ընդհատ անձրեւներով՝ որ տեւեցին մինչեւ հեւտեւեալ ուրբաթ իրիկունը և եթէ օգուտ մը չբերին՝ գէթ ցանքերը կենդանացուցին: ապա թէ ո՛չ՝ յուսահատ փէլլահը՝ իր արքատին կերակուր պիտի տար զանոնք:

Թողունք Պաղեստինի գաւառը՝ ուր տեղ տեղ աղբիւրներ ըստ չափու կրնան դոհացնել բնակիչները, բայց ի՞նչ ընենք Երուսաղէմը՝ ուր 25,000է աւելի բնիկներ՝ առանց հաշուելու այս թուոյն կէսէն աւելի այցելուները՝ որ ամառ ատեն անպակաս են, ջուրի կը կարօտին իրենց պատրաստելու, լուացքը ընելու, կերակուրը պատրաստելու, և այլն: Հապա նոր կառուցանելի չէնքերը՝ ու հաբիւրաւորներով կ'աւելնան ամէն տարի, ինչպէս պիտի ջուր օգտագործեն իրենց:

Հետեւաբար՝ չատ անձրեւներու պէտք ունինք և յոյսերնիս դրած ենք մարտ ամսոյ վրայ: Այսօր, երբ այս տողերը կը գրեմ, աչքերս ալ ամպերուն են՝ որ մերթ կը կուտակուին, մերթ կը պարզուին, իսկ օդաչափին ասերը անշարժ է առանց ցոյց տալու անձրեւի նշան մը:

—Չեմ գիտեր, իրա՞ւ է թէ սուտ, թէղրաֆ չեմ ուզեր ըլլալ prejugé մը.— կ'ըսեն թէ այն բուակոնները՝ որոնք աղ ու ձախ, (խօսքս մեր համակրելի Սրամ Անտոնեանին «Աղ ու Ձախ»երուն վրայ չէ՝ անշուշտ) 1 Թուականով կը վերջանան, երաշտութեան տարիներ կ'ըլլան: Ինչ որ ալ ըլլայ սակայն, քիչ մը անցեալող կ'երեւայ այս 1901 Թուականը Երուսաղէմի բնակչաց համար՝ ջուրերու նուազութեան պատճառաւ և Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան համար՝ ուխտաւորներու երթեւեկը ընդհատուելուն առթիւ: Մեծ Պահքի երկրորդ շաբթուան մէջ ենք ու տակաւին 300 ուխտաւոր չունինք, մինչդեռ Ռուս Մուժիկներն ու մաքուբեանները կը վխտան ի Նպաստ Յորդանանի: Բայց տակաւին վերջին խօսքը չէ որ կ'ընենք, յուսալի է որ ասոնցմէ օրերուն մօտ, մենք ալ կ'ունենանք բաւական թիւով ուխտաւորական խումբ մը որ ոչ թէ միայն նիւթականին կը նպաստէ, այլ ընկերովի եղած Ս. Տեղեաց մէջ մեր հանդէսներն ալ կը փայլեցնէ՝ որ ոչ նուազ քան նիւթականը կարեւորագոյն է մեր քրիստոնէական վանքը բաժանելու համար յայլս քրիստոնեայս օտար ազգերու:

Երբ յունական ու լատինական մեծահանդէս թափօրները կը դառնան՝ իրենց հանդիսալեա Պատրիարքներուն կամ եպիսկոպոսներուն կը հետեւին, ձեռքերնին վառ մոմերով ժամանակին համեմատ, տասը քսանէ աւելի երեւելի ուխտաւորներու որոշեալ երկսեռ խմբակ մը՝ որ պատիւ կը բերէ թէ՝ թափօրին վեհութեանը և թէ սրբանուէր հաստատութեանը այն ազգին՝ որուն կը պատկանի, իսկ մեր թափօրները՝ առաւել քան ասոնցը չքեղութեամբ հանդերձ չատ տըխուր երեւոյթ մը կը ստանան, երբ թափուր կը մնան իրենց հետեւող երեւելի ուխտաւորներէն:

Ռուսահայ երեւելի ուխտաւոր մը՝ ընկեր Ատորբատանցի և կառավարական պաշտօնեայ, ինչպէս նաեւ իր Ազն. ամուսինը՝ որոնք Բարիզի Արուեստասանդէսէն դառնալով չէին մոռցած Երուսաղէմը, որքա՛ն մեծ մխիթարութիւն մը եղաւ, դէթ ինձ համար, տեսնելով որ երէկի թափօրին ձեռքերնին մոմեր առած՝ Ս. Պատրիարք Հօր քայլերուն կը հետեւէին, այր և կին, սրտի զերուն ուրախութեամբ, կարծես գոհութիւն մը ալ ղղալով թէ երբ իրենց աշխարհիկ հաճոյքը գոհացուցին Եւրոպայի գրաւիչ տեսարաններով՝ գոհացուցին նաեւ իրենց հոգեկան հաճոյքները՝ երկրպագելով Ս. Տեղեաց:

Փոփուկ նախանձախնդրութիւն մըն է այս... բայց դժբախտաբար «որոց տուեալ է»:

«Ուշադրութիւն դէպի Երուսաղէմ» կը գրէր Աբեւելքի մէջ, անցած օր, յարգելի Ցուսակ՝ իր գեղեցիկ հարցումներովը. Նոյնը կը կրկնեմ և ես վասնզի Երուսաղէմ, այն Տունը, այն մեծ հաստատութիւնը, այն դարաւոր Սեմիականութիւնը ունենք, ուր ամէն հայ մարդ, հարուստ թէ աղքատ, ուսեալ թէ անուս, կրնայ գտնել իր տոհմային աւանդութիւններէն բան մը իր մասնաւոր ուսումնասիրութեանը առարկայ:

Իրը հայ քրիստոնեայ վասնզ մըն է մեզի համար Երուսաղէմ, բայց ո՛չ հեռուէն դիտելով և ուզածին պէս քննադատելով. պէտք է գալ տեսնել, մօտէն քննել՝ ո՛չ թէ միայն իրրեւ ուխտաւոր՝ առժամեայ հիւր մը՝ հինգ տարի, ևն. վճարելով, այլ հաստատելով միանգամայն իր բարոյական պարտականութիւնն ալ:

Զկարծուի թէ Երուսաղէմ ա՛յնքան ուխտի վարագով կը վուրան դալ Երուսաղէմ: Իրենց մասնաւոր նախանձայուզութիւնը իրենց վանքերուն, դրամներուն, որքանոցներուն և զանազան բարեգործական հաստատութեանց յառաջացմանը մասին, կը մղեն զիրենք խումբ խումբ Երուսաղէմ, կու տան նիւթականը, կը պահանջեն բարոյականը, աչքովնին կը տեսնեն, իրօք կը հասկանան թերութիւնը՝ եթէ կայ, և ինչ որ գոյութիւն ունի՝ իրրեւ լաւ և արժանի գնահատման, աւելի մղում կու տան անոր:

Վ.ՐՈՒՐ

ԲԺԻՇԿ Կ'ՈՒԶԵՆՔ

Վկայեալ բժիշկներու այս անօրինակ առատութեան մէջ, լսած էք որ բժիշկի երեսը անդամ տեսնելու բաղդաւորութիւն չունեցող տեղեր ըլլան:

Խօսքս չեմ մասնաւորեր այն գիւղերուն համար որ սակաւաթիւ բնակիչ ունին, և ի հարկէ չեն կրնար բժիշկ մը պահել: Ո՛չ, մտքս իսկ անցուցած չեմ այդ տեղերը: Մեր գիւղը որ առնուազն 1200 տուներէ կը բաղկանայ՝ պէհտիլի ունենալով հանդերձ, չունի բժիշկ:

Ձեր հանդիսաւոր թերթին և ուրիշ լրագիրներու մէջ կը կարդանք Պոլսոյ շաբաթական մահերու վիճակագրութիւնը, ու զայն բաղդատելով մեր գիւղը մեռնողներու թիւին հետ, չափազանց ահռելի կը գտնեմ:

Պատմա՛ռ: Ինչո՞ւ չեն բազմանար դիրքի և գմայլելի օդի կողմէ ալ նպաստաւորուած ըլլալով: Ինչո՞ւ չեն ամիր, քանի որ մահերու թիւը հաւասար է ծնունդներու թիւին: Ինչո՞ւ տասնեակ տարիներէ ի վեր չէ աւելցած բնակչութիւնը:

Լակեան, բուն պատճառը առողջապահութեան մասին ուղիղ, որոշ գաղափար չունենալուն համար է. այն ահռելի նախապաշարումով, որ մեր յատկանիշն է, և կործանելիք ազիւութեամբ՝ որ ղոհեր կը պահանջէ, ապաքինելիք հիւանդներ իսկ ճամբու կը դնեն:

Ու, այսպիսի պարագաներու մէջ, ըսէ՛ք ինդրեմ, բժիշկը նախախնամութիւն մը պիտի չըլլա՞ր. լո՛յս մը ազիւութեան դէմ, լոյս մը՝ որ խաւար նախապաշարման դէմ յաղթանակը պիտի տանէր:

Երբ Լիսինեկի, հինդ-վեց տարիներ առաջ, քոլերայով վարակուեցաւ, Պոլսէն դրկուած քանի մը բժիշկներու գովելի ջանքին շնորհիւ հիւանդութիւնը երկուերեք շաբթուան մէջ խպառ անհետացաւ: Այսպէս ահա, քիչ տարիներու ընթացքին մէջ, բնաւէրութիւնը պիտի աւելնայ եթէ գիւղս գտնուի բժիշկ մը՝ որ ողջախոհ կանոններ սորվեցնէ, կամ գէթ հիւանդութեան միջոցին դարմանուելիք եղանակը ցոյց տայ մեզի:

Պանտրմայի բժիշկները թէ՝ միջին դասակարգի մարդոց և թէ՝ աղքատին հասանելի քսակներուն անմատչելի են: Ո՞ր աղքատ հիւանդը մէկուկէս-երկու ոսկի այցելեալ կարող է վճարել բժշկի մը՝ որ մէկ քանի վայրկեան կարճ զննութենէն ետքը՝ քանի մը հրահանգներ տալով, վառուորբաչա բաղմի կառքին մէջ ու մեկնի, ապասելով և երաշխելով երկրորդ այցելութեան առնելիք մէկուկէս ոսկիին վրայ: Այսպիսի աղքատ մարդոց համար, չէք ասարկուիր, մէկ բժշկական այցի կառքի ծախքով միասին մէկուկէս-երկու ոսկի վճարել՝ անկարելութիւն մըն է ինքնին: Ուրեմն մեռնի՞ն ասառապելով, մաչելով, եթէ բնութիւնը և իրենց կազմուածքը չօգնէ:

Հետեւաբար, հիմնուելով կայս. բարձրագոյն հրամանի մը տրամադրութեանը վրայ Առողջ. Վարչութենէն կը խնդրենք բժիշկ մը, քանի որ մենք ալ ունինք պէհտիլի:

Ց. ՍԱՐՔԱՆ

Էտիճեմի

ՀՈՒՓՍԻՄԷ

(ԳՍԻԱՌԱՅԻ ԿՆՈՋ ՄԸ ՊՈՏՄՈՒԹԻՒՆ)

Քրդի Տարման գիւղէն էր ան, համբաւաւոր Մելքոն վարժապետին աղջիկներէն մէկը, որ ասկէ 30—35 տարի առաջ, իր հօրմէն ուսած էր գրել-կարդալ, հաշուել և վերջապէս ինչ որ անհրաժեշտ էր: Համբերութեան, բարեպաշտութեան և աղնուութեան ճշմարիտ տիպար մը եղաւ ան, որ իր ծաղիկ հասակին մէջ, արկածի մը հետեւանօք կաղալու դժբախտութիւնը ունեցաւ. Հաշմակերպելի գաւ, հէ՛ք աղջիկը ինչ կրնար ընել, և այնպէս ալ ըրաւ: Թուէ իրը 30 տարի առաջ, կ'ամուսնանայ Հուփսիմէ մարդու մը հետ, որ այրեցած էր և մնաց գաւակ մըն ալ ունէր: Հաշիւ քանի մը ամիս անցած էր, երբ Հուփսիմէի ամուսինը՝ նիւթական անձկութենէն ընկճուած, Պոլիս կ'երթայ բախտ որոնելու:

Ամբողջ 18 տարի Հուփսիմէ կ'ապրի իր տնակին մէջ, առանց ամուսնի, կը մեծցնէ իր խորթ զաւակը հարազատ մօր մը դուլդուրանքով ու հոգածութեամբ, և քրիստոնէական օրինակելի համբերութեամբ կը սպասէ իր ամուսնոյն, որ չի դարձ, չի գա՛ռ: Մերթ ընդ մերթ միայն, անկէ կը ստանայ նամակ և դրամ. մասամբ կը սիփոփուի, կը մխիթարուի, այլ սակայն իր սրտին մէջ դարձեալ տարակուսութիւն մը կը զգայ: Հուփսիմէի ամուսինը որ ազահ մարդ մըն էր, թէեւ լաւ կը շահէր Պոլսոյ մէջ, սակայն կը զրկէր թէ՝ ինքզինքը և թէ իր ընտանիքը. շատ տարիներ, պէտք եղածին չափ դրամ իսկ չէր զրկեր. արդեօք ի՞նչ պիտի ընէր հէ՛ք կինը, եթէ իր հօրը պաշտպանութիւնն ու օգնութիւնը չի վայելեր. անոր շնորհիւ, ո՛չ միայն ինքը, այլ և իր զաւակը բարեկեցիկ վիճակ մը ունէին, բանի մը կարօտութիւն երբե՛ք չէին քաշեր մայր ու զաւակ:

* * *

Տասնրուքը տարուան մէջ Հուփսիմէ օրինակելի սրբութեամբ անցուց իր կեանքը. բարոյական, համբերութեան և ազնուութեան ուղիղ մէջն էր ան՝ իր նիստ ու կացով, իր շարժ ու ձեւով, իր կենցաղագիտութեամբը ու իր գործերովը:

Հօրը մահը, որ բովանդակ Քղեցիներուն համար անդարմանելի կորուստ մըն էր, կարեվէր հարուածը եղաւ իր սրտին. իր կեանքը անով էր, ուրախութիւնն ա՛ն էր, ինքը անոր համար կ'ապրէր, իր ճըրագը, արեւը ա՛ն էր, առանց անոր, աշխարհը իրեն համար ալ բնա՛ւ արժէք չունէր: Ափսո՛ս ոսկայն որ հարուածին ուժգնութեան հանդէպ ոչինչ կրնար ընել. բովանդակ Քղեցիներուն հետ կսկծաց, ողբաց իր հօրը մահը և տարիներով չկրցաւ սրտէն հանել, արմատախիլ ընել, ցաւը, տո՛ւր ցաւը անոր՝ որ Քղի դաստիարակութեան գործին մեծագոյն զարկը տուած էր անոր՝ որ Առաջնորդական փոխանորդ վարդապետներու ներկայութեան, իբրեւ աշխարհական քարոզիչ, տարիներով եկեղեցիներու մէջ քարոզած է Բիբլիական Աւետարանը:

Ինչ ծառայութիւն որ մատուցած է բարեյիշատակ Կարապետ պատուելի Զաքարեան (Ծննդեանմէ Մշեցի) Մշեցիներուն և Կարնեցիներուն, միեւնոյն ծառայութիւնը մատուցած է նաեւ Մելքոն վարժապետ Ճանթիմիտեանը Քղեցիներուն: Հանդուցեալ Մելքոն վարժապետ հմուտ էր հին ու նոր Հայերէնի, Կրօնական-Աստուածաբանական ուսմանց, Թուաբանութեան, ևն.ի. Թողուցած ունի ձեռագիր ոտանաւոր ու արձակ զանազան գրութիւններ, շնչելով հնութեան, լեզուն չատ յստակ է. գրաբարին հետ, զոր կարելւոյն մշակած է նաեւ ժամանակին աշխարհաբար: Կարդացած եմ իր գաւակներուն ուղղած ոտանաւոր ու արձակ նամակներէն չատերը, որոնք սրտաբուղխ ազատայայտութիւններ են իր հայրական ջերմ սիրոյն. ընթերցողը այդ գրութիւններուն մէջ կը գտնէ Մելքոն վարժապետը փորձառու ընտանեաց մը, իմաստասէր ու ընկերաբան ոգի մը, իւաչալին ձգտող խրատու հայր մը, որուն բովանդակ փափաքը եղած է իր գաւակները լաւ կրթել և անոնցմով աշխարհի վրայ լաւ յիշատակներ թողուլ:

Շատ բնական էր որ այսպիսի պատուական հօր մը մահը խորապէս ազդէր Հուփսիմէի հոգեկան վիճակին վրայ և սաստկապէս վիրաւորէր անոր սիրտը: Ծանօթ լսած եմ Հուփսիմէի բանահիւսած ոտանաւորներէն մէկ քանին, որոնց մէջ հայրակորոյս կինը թէեւ պարզ, այլ շատ յուզիչ ոճով կ'ողբայ իր հօրը մահը. ձայնը այնքան յուզիչ ու ազդեցիկ էր որ անհնար էր իրեն հետ չարտասուել: Երբ կ'երգէր ողբերգներէն մէկը կամ միւսը, արցունքներու ընդմէջ, քիչ կը մնար որ հեղձամղձուկ ըլլար: Կեանքիս մէջ երբէ՛ք չեմ տեսած զաւակ մը որ այնքան սիրած ըլլայիր հայրը, որքան Հուփսիմէ:

* * *

Հօրը մահուանէն ետքը, Հուփսիմէ հեղհեղուկ կորսնցուց նաեւ առաջուան բարեկեցիկ վիճակն ալ: Զնայելով որ նիւթական աննպաստ պայմաններու ներքեւ կ'ապրէր, անոր դուռը միշտ բաց էր սակայն աղքատներուն առջեւ: Պատահած է իրիկուն որ իր տան սպասարն (հայ դըպրոցական) էին որ օգնութեան հասան, բայց առանց զէնքի յիմարութիւն մը պիտի ըլլար անոր քով փութալ: Կոկորդիլոսները հեղհեղուկ կը շրջապատէին կուզը, որ իրը վերջին միջոց, բիւրեղեայ կրակ ըրաւ ամէնէն աւելի իրեն մօտեցող կոկորդիլոսին և մէկ հարուածով սպանեց զայն: Երկրորդ հարուածով մը ուրիշ կոկորդիլոս մըն ալ տապալեց, որով միւսները ահաբեկած սկսան հեռանալ: Բայց քիչ յետոյ գարշելի կենդանիները նորէն սկսան յառաջանալ դէպի կուզը, որ բնական ասնդուխի մը կառչելու կը ջանար:

Ռաուլ, երբ զայն վտանգի մէջ տեսաւ, մոռնալով իր բուռն ատելութիւնը, գոչեց.

—Բաղութիւն ունեցի՞ր, Ձօ:

Կոկորդիլոսները հիմա սանդուխին մըրայ կը խուժէին, զգալով թէ իրենց զոհը խոյս կու տար ձեռքերնուն: Այս անդամ սբր Ձօ վերջնականապէս կորբատեան մատնուած էր: Ու իրեն սպառնացող սոսդ մահուան առջեւ իր պաղարիւնը դանելով, իր դիմաց կանգնած հակառակորդին՝ Ռաուլի նշան առաւ բիվոլվէրով: Բայց Պրիէն կուզին այդ շարժումը նշմարելով, մէկդի հրեց իր տէրը: Գնդակը Ռաուլի ուսին քսուելով անցաւ. առանց Պրիէնի այդ ճարտարութեան Ռաուլ գնդակահար պիտի ըլլար: Կոկորդիլոսները յարձակած էին սբր Ձօյի վրայ, կատաղութեամբ կը խածնէին զայն, յօշ յօշ պատառելով: Մէկ քանի վայրկեան մէջ բան մը չէր մնացած այդ մարդկային հրէշին, զոր իրմէ նուազ հրէշներ լափած էին:

Այս ահռելի տեսարանին առջեւ Հանրի և Ռաուլ սարսափած էին: Բայց Սամպո, իր վայրագ մարդու բնազդներովը, ուրախութիւն կը զգար իր թշնամիներէն մէկը նուազած տեսնելով: Բայց Պրիէն կարեկից շեշտով մը ասացաւ.

—Շատակը ապուր բան չէ յօշ յօշ պատառուիլ կոկորդիլոսներու կողմէ, թէեւ այդ մահուան արժանի էր անպիտանը: Մահուան վտանգին առջեւ իսկ տէրս ապաննել ուզեց, կատղած անոր ողբ մնացած ըլլալուն համար:

—Եւ առանց քեզի ծերուկ ընկերս, շատոնց անդիի աշխարհ չուած պիտի ըլլայի:

—Ատիկա կ'ապացուցանէ որ ծերուկ Պրիէնի աչքերը տակաւին բաւական սրատես են:

(Շարունակելի)

—)(122)(—

ԺՕՐԺ ԲՐԱՏԻԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼՈՒՏԱՍԻՍ ՆՈՒՐԻՐՈՒԱԾ ԿՈՏՈՒԷ

ԺԱ.

Ռաուլ իմ ջերմ հակառակորդն է միշտ, քանի որ անոր համար չատ տառապած եմ, ես որ ճղճիմ, հաշմանդամ եմ, մինչ անիկա գեղեցիկ, բարեձեւ, ուղղամիտ և քաջասիրտ է: հետեւաբար իրաւունք ունիմ անոր անհեւացման փափաղելու: Բան մը միայն կը զարմացնէ զիս, թէ՛ ի՞նչպէս այդ կերպարանափոխութիւնը առաջ եկած է ձեր մէջ:

—Այդ յեղակարծ փոփոխման չարժառիթը պիտի զրուցեմ ձեզ, ըսաւ Կրաս, իր բառերը կշռելով: Դիւային խորամանկութեամբ, որուն մէկ մասին միայն տեղեակ էք, կրցայ Ռաուլը սրտիս վրայ տեղմել, իրաւ է որ հաշիշով գինովցած էր ու սիրոյ գգուանքներ շռայլած ատեն ինծի, ուրիշի մը անունը կու տար: Այո՛, կեանքս զոհելու պատրաստ եմ, անդամ մըն ալ զգալու համար այդ ոնճառ երջանկութիւնը:

Սբր Ձօ բուռն կատաղութեան մը մատնուեցաւ, բերանը կը փրփրէր բարկութենէն. ձեռքը բարձրացուցած՝ տիկին Ռիչմոնտի վրայ յարձակեցաւ:

—Որքան տխմար եմ եղեր ըսաւ դաժան ձայնով մը: Լաւ խաղ մը խաղացիք ինծի. պէտք էի կռահել: Նիտմա իր ամուսինը ձեր թեւերուն մէջ տեսնելով հաւատացած է որ Ռաուլը զինքը կը խաբէ: Ու տակաւին մինչեւ այսօր նորէն կ'ուզէք ձեր սրտին վրայ սեղմել Ռաուլը: Իսկ ես նողկանք ու սարսափ միայն կը պատճառեմ ձեզի, ես որ մատուցած անքան ծառայութիւններուս փոխարէնը պահանջելու իրաւունք ունիմ:

—Ետ քաշուէ՛, Ձօ, ըսաւ Կրաս, եթէ ոչ անկենդան գետին կը փռեմ քեզ:

Նորատի կնոջ ձեռքը կը գտնուէր փոքր դաշոյն մը, լայն շեղբով: Սբր Ձօ ստիպուեցաւ ետ քաշուիլ:

—Շատ լաւ, ըսաւ կուզը, ուրիշ օրուան մը կը յիշեցնենք խօսակցութիւնը, երբ աւելի հանդարտ ըլլաք: Բայց լաւ գիտցէք որ ձեր ըրած խոստովանութիւնը աւելի քան երբեք մահուան կը դատապարտէ Պլենեաքը: Կամ ես կեանքս վրայ պիտի տամ և կամ անիկա պիտի մեռնի: Ու այն ատեն իր երակներուն մէջ բաւական արիւն չպիտի գտնուի ջնջելու համար այն համբոյրները, զոր տրուեր անոր:

Սբր Ձօ այս խօսքերը ընելէ յետոյ դուրս ելաւ սրահէն: Տիկին Ռիչմոնտ ատթոռի մը վրայ ինկաւ, յուսահատութեամբ գոչելով.

—Ի՞նչ ընելու է հիմա, զայն ազատելու համար, եթէ նոյն իսկ իմ երջանկութիւնս, պատիւս զոհուին ատով: Բայց եթէ երդնում իսկ, Ռաուլ չպիտի ուզէ հաւատալ, որովհետեւ իր մահացու թշնամին կը նկատէ զիս: Եւ իրաւո՞ւնք ալ չունի միթէ, քանի որ իր դժբախտութեան պատճառը ե՛ս եմ: Ա՜հ, ինչ պէտք է ընել հիմա, կը զգամ անկարողութիւնս. Հարմին և Ձօյին ձեռքը խաղալիք դարձած եմ:

Ու վչտէն և խղճի խայթէն ընկճուած՝ ծնրադրելով գոչեց.

—Աստուած իմ, տես փոխուած եմ ա՛լ... կ'աղօթեմ քեզ:

ԺԲ.

Սբր Ձօ էնբրթըն անսիրելի ճամբայ ելած էր փաքիր Սալարի ընկերակցութեամբ, փախստականներուն հասնելու համար, որոնք իրենց մէնն պաշարումը կրած էին իրենց ճամբան շարունակել:

Սբր Ձօ կրցած էր անոնց հասնիլ հանրել բացատրելի մը մէջ, ուր կանգառած էին փախստականները: Սալարքիչ մը աւելի հեռուն կրցած էր: Այդ տեղը ճախճախուտ էր, գարշահոտ ճահիճներով լեցուն: Սբր Ձօ էնբրթըն երբ ամապարանօք կը յառաջանար, ճամբուն վրայ գտնուող ճահիճի մը մէջ ինկաւ, ուր կոկորդիլոսները կը վխտային: Փորձեց վեր ելլել ծառերու կոճղերը բռնելով, սակայն ասոնք լպրծուն ըլլալուն՝ նորէն գլտորեցաւ: Կոկորդիլոսները մարդկային մարմին մը տեսնելով կը յառաջանային բաղմութեամբ, Սբր Ձօ ահարեկ աչքերով կը դիտէր այդ գարշելի կենդանիները ու կը զգար թէ ա՛լ կորսուած էր: Սոսկումի սուր ճիչ մը արձակեց և Սալարը օգնութեան կանչեց, մոռնալով որ Սալար իրմէ բաւական հեռու էր, հետեւաբար չէր կրնար լսել իր ձայնը: Սալարի տեղ չորս փախստականներն էին որ օգնութեան հասան, բայց առանց զէնքի յիմարութիւն մը պիտի ըլլար անոր քով փութալ: Կոկորդիլոսները հեղհեղուկ կը շրջապատէին կուզը, որ իրը վերջին միջոց, բիւրեղեայ կրակ ըրաւ ամէնէն աւելի իրեն մօտեցող կոկորդիլոսին և մէկ հարուածով սպանեց զայն: Երկրորդ հարուածով մը ուրիշ կոկորդիլոս մըն ալ տապալեց, որով միւսները ահաբեկած սկսան հեռանալ: Բայց քիչ յետոյ գարշելի կենդանիները նորէն սկսան յառաջանալ դէպի կուզը, որ բնական ասնդուխի մը կառչելու կը ջանար:

Ռաուլ, երբ զայն վտանգի մէջ տեսաւ, մոռնալով իր բուռն ատելութիւնը, գոչեց.

—Բաղութիւն ունեցի՞ր, Ձօ:

Կոկորդիլոսները հիմա սանդուխին մըրայ կը խուժէին, զգալով թէ իրենց զոհը խոյս կու տար ձեռքերնուն: Այս անդամ սբր Ձօ վերջնականապէս կորբատեան մատնուած էր: Ու իրեն սպառնացող սոսդ մահուան առջեւ իր պաղարիւնը գտնելով, իր դիմաց կանգնած հակառակորդին՝ Ռաուլի նշան առաւ բիվոլվէրով: Բայց Պրիէն կուզին այդ շարժումը նշմարելով, մէկդի հրեց

Համբերութեամբ տոկաց Հոլիսիմէ այս վշտին ալ։ Ապրիլ պէտք էր սակայն, ինչ պիտի ընէր հիմա։ Հոլիսիմէ որ իր հօրը տանը մէջ, հօրը կենդանութեանը ժամանակ, շատ հանգիստ ապրած էր, այժմ կը տեսնուի, կը զիջանի սպասուհի ըլլալ ապրելու համար։ Քանի մը տարի ալ Պոլիս այսպէս անցընելէ յետոյ, ծերնդավայրը կը վերադառնայ՝ իր քրանաթոր աշխատութեան վարձքերէն բաւականաչափ խնայողութիւններ ըրած և գոնէ անկէ ետքը հանգիստ ապրելու յուսով։ Կու գայ, կը տեսնէ ան իր ծերացած մայրը, եղբայրները, քոյրերը և ուրիշ սիրելիներն ու համակրողները։ Փա՛ռք կու տայ Աստուծոյ որ գէթ այդ մխիթարութիւնը տուաւ իրեն։ Երկար չտեւեց սակայն այս սփոփանքը։ քանի մը տարի յետոյ, իր եղբօրը Մամիկոն էֆէնտի (Տասուշ Բեբրիի ազգ. վարժարանաց) հետ նորէն ծննդավայրը կը վերադառնայ, հոս ալ հոն կը դեգերի և վերջապէս իր վաղամեռիկ քեռորդիները խնամելու ծանրաբեռնուելէ հոգը կը ստանձնէ, կ'աշխատի բոլորտնուէր, կը տքնի, կը յոգնի և նոյն տարուան վերջերը, ութսունեայ հիւանդութենէ մը յետոյ, հոգին կ'ուանդէ այն մխիթարութեամբ որ՝ գոնէ քանի մը տարի ալ իր որբուկ քեռորդիները խնամած է։ Հանգի՛ստ իր ոսկորներուն և օրհնութիւն իր յիշատակին։ ԱՐՍԷՆ

Քաղաքական Լուրեր

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Տէվէր զօրավարը.— Չինուորական զորձողութիւնները։— Ժողովուրդը.— Պոէր փոխարտակիները։

Ազվոկել Ֆոբ (Պլէօմիոնթայնի արեւմտեան կողմէն քսան մղոն հեռուն), 9 մարտ.— Տէվէթ զօրավարը, որուն վիճացան Ժորնէմանի հրամանին տակ գտնուած երկու հարիւր զինուորներ, կատարելապէս յաջողեցաւ չորս հարիւր հոգիով դէպ ի հիւսիս վախչիլ։ Զօրախումբը կը նահանջէ փութով։ Անոր նպատակէտը ըլլալ կ'երեւայ Ուլիֆոնթայնի և Բրոնթաթի մօտ գտնուած գիծը։ Բրէթոլիուս, Պրանտ, Հէրցոգ և Բոլպէ տապաւին Օռանժի հարաւային արեւմտեան կողմը կը գտնուին, բայց իրենց զինուորները բաղմաթիւ մասերու բաժնուած են։ Պրանտ յարձակեցաւ Բլուվէրդենդաալի վերջապահներուն վրայ, այն միջոցին երբ այս վերջինը Բէդրուսպուրէյն կը հեռանար։ Բլուվէրի զինուորներէն մէկ հոգի մեռաւ և տասնըհինգ հոգի դերի ինկան, բայց ասոնք արձակուեցան, երբ Պէթիւն գնդապետին յաջողակները հասան։ Տէվէթ որչափ ատեն որ արշաւողի դեր կատարեց, պարտաւորուեցաւ միշտ իրարու հետ հաղորդակցութեան մէջ պահել իր հրամանին տակ գտնուող զինուորները, բայց հիմա որ իր ընավայրը վերադարձած է, ալ եւս անկարելի է անոր դէմ զինուորական գործողութիւն մը կատարել։ Շատ մօտէն սեղմուածին պէս, անոր բոլոր զինուորները զանազան մասերու կը բաժնուին և շաբաթ մը վերջը նորէն կը համախմբուին, եռաքը կրկին անգամ ցրուելու համար։ Տէվէթ և Շեթայն Ժորնէմանի զինուորներուն հետ միանալէ և Պէթիւն գնդապետին կողմէ Ոիթ գետակին մօտ նեղը դրուելէ ի վեր, հազիւ երեսուն հոգի ունէին իրենց հետ։ Բաթյուսոյ գաղթավայրին մէջ հիմա կան Քրիւգինկէրի և Շիրէրբի հրամանին տակ գրանուած քանի մը Ոէդներ՝ Մարէզպուրգի և Շեթայուրգի Ոոտերը։

Կրասնոնբայն, 10 մարտ.— Բրրրիճ զօրավարին զօրախումբին ձախ թեւը, երէկ իրիկուն, ընդհարում մը ունեցաւ հարիւր Ոէդներու հետ՝ որոնք հաւանօրէն թշնամի զօրախումբի մը վերջապահներն էին։ Ոէդները առանց ընդդիմութեան փախան։

Օրթաուս.— Հաղար երկու հարիւր Ֆանտաստիներ գրուեցան, հարաւային Ափրիկէի մէջ իբրեւ զինուոր ծառայելու համար։ Մարտ 20ին Հալիֆաքսէն ճամբայ պիտի ելլեն։

Թէքթաուն.— Տարաւարներուն մէջ ժանտախտի դէպք մը պատահեցաւ։

Բարեյոյս.— Ուրբաթէն ի վեր վեց նոր դէպքեր պատահեցան ժանտախտ, որոնց երկուքը մահացաւ։ Հիւանդութեան երեւան ելլելէն մինչեւ այսօր, 102 դէպքեր և 22 մահեր պատահեցան։

Լուրենսօ-Մարքէզ.— Բորթուկալի դրօշ կրող Զաիրօ շոգենաւը այսօր ճամբայ ելաւ դէպ ի Լիզպոնա՝ տանելով հարիւր երեք փախստական պոէր ընտանիքներ՝ ընդ ամենը 339 հոգի։ Ատոնց մէջ կան Մարէ զօրավարը, քարտուղարը Ո. Վիլլէէ, Բոզ հաղարապետը և անոր քարտուղարը Ո. Կրոպէլար։ Այդ շոգենաւին մէջ կան նաեւ հաղար չորս հարիւր Բորթուկալցի զինուորներ։

ԶԻՆՈՒ ԴԷՊԵՐԸ

Դեսպանատանց պատշաղումը.— Լէտի Մարտոնեյտի պատմութիւնը.— Զինուորական զորձողութիւնները.— Բանակցութիւնները.— Ցիշատակագիր մը.— Ցանցաւորներ։

Լոնտոն, 10 մարտ.— Լէտիս Մակագին հրատարակեց Բէքինի պաշարման պատմութիւնը՝ զոր գրած է Անգլիոյ նախորդ դեսպան Սըր Ոիչարտ Մաքտոնալտի կինը։ Լէտի Մաքտոնալտ սքանչելի կերպով կը նկարագրէ դեսպանատան պաշարման միջոցին պատահածները։ Այդ նեղութեանց պահուն դեսպանական մարմինը խնդալու առիթ ալ ունեցեր է։ Փոքրիկ աշտարակ մը որուն վրայ օգնութիւն ուղղելու յատուկ զանգակ մը կար, պարէնաւորման կեդրոնի տեղ կը ծառայէր, վասն զի պաշարուածները երբ իրարու հետ հաղորդակցութեան մտնել ուզէին, փոքր յայտարարութիւն մը կը փակցնէին հոն։ Ամէն օր այդ կերպով խմաց կը տրուէին տրամադրելի պաշարներուն քանակութիւնը, հիւանդները, մեռեալները ևն։ Փոքրիկ Թրէնկպութիւններ ալ կ'երեւային երբեմն։ Առտու մը սա տողերը կային.— Վուսպարարին տրուած ճերմակեղէններուն մէջ, երէկ իրիկուն, կեղծ ակռաներ գտնուեցան։ Տիրոջմէն կը խնդրուի որ յուսադրանին տնօրէնութեան դիմէ։ Լէտի Մաքտոնալտ կ'ըսէ թէ ոչ ոք տէր եղաւ այդ կեղծ ակռաներուն՝ որոնք մինչեւ հիմա կը սպասեն Անգլիոյ դեսպանատան մէջ։

Բէքին.— Երէկ առաւաւոտ դեսպանատունէն եւրոպական դերեզմանատունէն եւրոպական դերեզմանատունը տարին պաշարման ատեն մեռած դեսպանատանց պահապաններուն և ուրիշ եւրոպացիներու մարմինները։

—Ֆրանսա կէս-պաշտօնապէս ծանուցեր է Վաշինկթոն մարկչալին թէ ալեւ զինուորական արշաւանումներ պիտի չը զրկէ Զինու ներսերը, ուրիշ բան է, եթէ պարագաները անհրաժեշտ ընծայեն և իր յառաջապահները հոս քաշէ Բաօ-Թինկ-Ֆուէն։ Լի-Հունկ-Զանկ կը յայտարարէ թէ միջազգային զինուորները պէտք է վերադարձնեն Երկնից և Երկրագործութեան տաճարները, որպէս զի Զինու արքունիքը կարենայ Բէքին վերադառնալ։

—Ամերիկեան ներկայացուցիչ Ո. Ռոքիլ, դեսպաններուն վաղուան ընդհանուր գումարումին մէջ, պիտի առաջարկէ ամէն օր խորհրդակցութիւն կատարել՝ բանակցութիւնները վութացնելու համար։

Շանկայ.— Ստոյգ աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ Զէնկ կը պատրաստուի յիշատակագիր մը զրկել Զինու արքունիքին, պահանջելով ջնջել Լի-Ռինի կայարանները։ Շանկ-Զէի փոխարքաները այժ կու տան այդ առաջարկութեան, բայց Ռանթօնի փոխարքան կ'ընդդիմանայ։ Կը յուսացուի որ Անգլիոյ կառավարութիւնը իր ազդեցութիւնը բանեցնէ ի նպաստ այդ առաջարկութեան։ Կը կարծուի թէ, Զին եթէ ուզէ, կատարելապէս կարող է հիմնովին բարենորոգել իր մաքսային վարչութիւնը։

—Լան-Զէուէն առնուած հեռագիրներու նայելով, Թուան իշխանը, Թունկ-Ֆու-Սիանկ զօրավարը և ուրիշ յանցաւոր պաշտօնատարներ այս միջոցին Նինկ-Հսիա կը գտնուին և կը պատրաստուին դիմադրելու՝ զիրենք բռնելու համար եղած փորձերու։ Թունկ-Ֆու-Սիանկ զօրավարը քանի հազար հոգի ունի և Թուան իշխանն ալ տասը հազար՝ ի հարկին անոնց հետեւելու համար։ Բարձրատեղեան գումիսէր մը Նինկ-Հսիա պիտի երթայ, յանցաւոր պաշտօնեաներուն հաղորդելու անոնց մասին տրուած վճիռները, և յորդորելու զանոնք որ հնազանդին հրամանագրին։

ԷՏՈՒԱՐԴ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Անգլիոյ թագաւորին գոնարեղէնները.— Աշխարհի ամէնէն զեղեցիկ մէկ սպասնոցը։

Լոնտոն, 10 մարտ.— Աւստրալիա ուզելով որ ինքն ալ իր նուէրը ունենայ Մեծն Բրիտանիոյ արքունիքին ոգեկոչման ամենամեծ հաւաքածոյին մէջ, իբրեւ նուէր Լոնտոնի Թագաւորին զրկեց արեւանի մը (օրաղ) որ ընդհանուր աքանչացում կը պատճառէ։ Երկու մատնաչափ երկայնութիւն և մէկուկէս լայնութիւն ունի։ Ծանրութիւնն է երկու հարիւր ինսուն քրամ։ Աշխարհի վրայ տեսնուած արեւանկերու ամէնէն մեծն է։ Ադամանդի մը նման փայլունութիւն ունի։ Անոր վրայ կը տեսնուին նաեւ յակինթի և զմրուխտի գեղեցկութիւններ։ Այդ քարը հանուած է Բուինպանտի Օրալթոն քաղաքէն, որ կ'արտադրէ աշխարհի ամէնէն գեղեցիկ արեւանկները։ Անոր սեպհականատէրը մինչեւ հիմա Աւստրալիացի նշանաւոր փիլտարան մըն էր։

ՎԻԼՀԷԼՄ Բ. ԵՒ ԼՈՒԻԹԲՈԼՏ ԻՇԽԱՆԸ

Լուիթբոլտ իշխանին տարեդարձը.— Հեռագրի փոխանակութիւն։

Միւնիխ, 10 մարտ.— Վիլհէլմ կայսրը Պավիէրայի Լուիթբոլտ իշխանին ծննդեան ութսունեւրորդ տարեդարձին առթիւ հետեւեալ հեռագիրը ուղղեց անոր.

«Մեծապէս կը ցաւիմ որ քեզմէ հեռու պիտի մնամ ուրախութիւնդ օր մը, ուր կենացդ ութսունեւրորդ տարին կ'աւարտես։ Միտքովս, սակայն, քու մօտդ եմ. անդրանիկ որդիս իմ կողմէս ներկայ պիտի գտնուի։ Քեզի պիտի ըսէ թէ ի՛նչ մեծ ուրախութեամբ այդ օրը քեզ կը յիշեմ և թէ Պավիէրայի հաւատարիմ ժողովուրդին և ամբողջ Գերմանիոյ հետ օ՛րքան երջանկութիւն կը մաղթեմ քեզ, իշխան և դիւցազն։ Կ'աղաչեմ Աստուծոյ, որուն բարութիւնը ուղեց մեզի պահել Վիլհէլմ Ա.ի զէնքի սքանչելի ընկերը, պահպանել քու սքանչելի առողջութիւնդ և արիութիւնդ։»

Լուիթբոլտ իշխանը անմիջապէս սա հեռագիրը ուղղեց Վիլհէլմ կայսեր.

«Հազիւ թէ ուղեւորութենէս վերադարձած և Վիմֆենպուրգ հասած էի, ստացայ քու սիրալիր հեռագիրդ որուն բովանդակութիւնը խորապէս յուզեց զիս։ Սրտանց շնորհակալ եմ քու մտերմական և հաճոյալի խօսքերուդ համար։ Կը ցաւիմ որ չես կրցած քու ներկայութեամբդ աւելի փայլուն հանդիսանք մը տալ իմ ծննդեանս տարեդարձի հանդէսին, սակայն ուրախ եմ որ որոշած ես սիրելի զաւակդ, գահաժառանգ իշխանը ղրկել, իբրեւ քու կողմէդ ներկայացուցիչ։ Մեծ սիրով կ'ընդունիմ զայն և կը յուսամ թէ առողջութեանդ վրայ սքանչելի լուրեր պիտի տայ։»

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ցոն Պիւլովի բանախօսութիւնը եւ ռուս թերթերուն կարծիքը.— Անգլեւգերմանեան համաձայնութիւնը.— Մամուլին պայմար.— Զեռ տանուելիք միջոցներ։

Ռուս մամուլը շատ սկեպտիկ կարծիքներ կը յայտնէ Գերմանիոյ նախարարապետ Ցոն Պիւլովի արտասանած բանախօսութեան մասին։ Զուլեր հաւատ ընծայել գերման նախարարապետին այն խօսքերուն թէ Գերմանիոյ և Անգլիոյ յարաբերութիւնները բնաւ փոխուած չըլլան։ Ռուս թերթերը դիտել կու տան թէ այդ երկու տէրութեանց մէջ քաղաքական մերձեցում մը առաջ եկած է այն օրէն ի վեր երբ Զինու մասին գնգլեւգերման համաձայնութիւն մը գոյացուեցաւ։ Գալով Ցոն Պիւլովի տնտեսագիտական յայտարարութեանց, որոնցմէ գոհ մընացած է Գերմանիոյ հողագործական կուսակցութիւնը, Ռուսիա միայն կրնայ անոր իմաստը ըմբռնել, որ կը պատրաստուի մաքսային պայքար մը մղել, որ անխուսափելի կը թուի ա՛լ։ Ռուս կառավարութիւնը որոշած է ալ իր կողմէ ո և է յանձնարարութիւն չտալ գերման ճարտարարուեստին։ Նէմտական նախարարը անուշտ իր ազդեցութիւնը պիտի բանեցնէ մասնաւոր ընկերութեանց վրայ, որպէս զի գերման ճարտարարուեստին չը դիմեն իրենց յանձնարարութեանց համար։ Նաեւ կը խորհուի ուրիշ միջոց մը ալ ձեռք առնել, որ միաս պիտի հասցնէ Ռուսիոյ սահմանակից բրուսիական գաւառներու մեծ հողատէրերուն։ Այդ միջոցն է արգիլել գաղթականութիւնը այն հողագործական մշակներուն, որոնք ամէն տարի Ռուսիայէն Հին Բրուսիա և Սիլեզիա կ'երթան, աժան օրականով կատարելու համար հողագործական աշխատութիւնները։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Նիժնիրոնովգոյի ջրանցքը.— Մ. Նահանգաց բանակը.— Մենաղագործական սենտիմենտ եւ ոգի.— մեսաղագործութիւնը.— Փոքրիկ։

Ուաշինկթընէն Հէրալտի հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ արտաքին գործոց նախարար Ո. Հէյ, լուր առած է թէ Ուաշինկթընի անգլ. դեսպան Լորտ Բաունֆոթ Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց պաշտօնատան պիտի առաջարկէ Հէյ Բաունֆոթ պայմանագրութեան բանակցութիւնները վերսկսիլ այնպիսի հիմերու վրայ, որոնք կարելի դարձնեն անոր ընդունելութիւնը Մ. Նահանգաց Սենատոյին կողմէ։

—Մ. Նահանգաց բանակը եւրոպական դրութեամբ կազմակերպելու համար նախագահ Մաք Քինլի մոգիր է պատերազմական նախարարութեան խորհրդական անուանել դնդապետ Ո. Ռիչի Սէնկորը։ Այս սպան դեռ նոր դարձած է Նիրոպա կատարած ուղեւորութենէն, ուր գործադրուած զինուորական զանազան դրութիւնները լաւ ուսումնասիրած է, մանաւանդ անգլիական բանակին կազմակերպութիւնը։ Իր կատարած ուսումնասիրութեանց մասին ընդարձակ տեղեկագիր մը մատուցած է Մաք Քինլի նախագահին։

—Նիւ Եորքի Ուորլտ լրագրին ըսածին նայելով, վերջերս կազմուած մետաղագործական մեծ սենտիքան բանակցութեանց սկսեր է Գերմանիոյ մետաղագործական հաստատութեանց հետ, որպէս զի անոնց գործակցութեամբ կարենայ մրցիլ անգլիական մետաղագործութեան դէմ։ Եթէ բանակցութիւնները յաջողակ ելարտին, անգլիական մետաղագործութիւնը բաւական ծանր հարուած մը պիտի կրէ։

—Սիքլոն մը ծագեցաւ Թէքսասի Ուիլրօնդ քաղաքին մէջ և շէնքերուն մէկ մասը քանդեց։ Զորս անձեր մեռան և քսան հոգի ալ վիրաւորուեցան։ Ուրանքանը նաեւ մեծ ալեաներ պատճառեր է հարաւ-արեւմտեան և հիւսիս-արեւմտեան մասերուն մէջ, ուր բազմաթիւ անձեր հորսուած են, կ'ըսուի։

ՏԷՐՈՒԼԷՏ ԵՒ ՊԻՒՖՖԷ

Օրէնքի դուխոն ընդդիմութիւնը.— Ո. Պիւֆֆէ չի համակերպիր.— Ո. տր Բաուանեմ Պոիւսէի մէջ։

Պոիւսէ, 10 մարտ.— Հետեւեալ նոր տեղեկութիւնները կը հաղորդուին Ո. Տէրուլէտի ու Ո. Պիւֆֆէի միջեւ տեղի ունենալիք մենամարտին բանակցութիւններուն վրայ.— Կատարելապէս ստոյգ է այն լուրը թէ Օրլէանի դուքսը բաղարձակ կերպով թող չէ առած Ո. Պիւֆֆէի որ Ո. Տէրուլէտի հետ մենամարտի։ Դուքսը այնպէս կը նկատէ թէ Ո. Տէրուլէտի հրաւէրը ոչ թէ Ո. Պիւֆֆէի ուղղուած է, այլ արքայական կուսակցութեան, հետեւաբար դուքսը իր բացարձակ իրաւունքը կը նկատէ կարգադրել այդ զուտ քաղաքական գործը։ Օրլէանի դուքսը պահանջեր է Ո. Պիւֆֆէէն որ անմիջապէս Բալէրմօ ուղեւորի, բայց այս վերջինը մերժեր է, վասն զի այնպէս կը նկատէ թէ Մատրիտէն Ո. Տէրուլէտի ուղղուած այն հեռագիրը ուր «Ո. Պիւֆֆէ դուք ստահօս մըն էք» գրուած է, խնդիրը քաղաքական շրջանակէն հանելով բոլորովին անձնականութեան տարած է։ Ո. Պիւֆֆէ թէեւ առաջին անգամ ըլլալով կը պարտաւորուի անհնազանդ գտնուիլ Օրլէանի դուքսին, սակայն կը պնդէ թէ անպատճառ պիտի մենամարտի Ո. Տէրուլէտի հետ։ Ուրեմն մենամարտին բանակցութիւնները առաջ պիտի տարուին, և Ո. տր Բաուանեմ որ հիմա Պոիւսէլ կը գտնուի, բանակցութեան սկսած է Ո. Պիւֆֆէի հետ։ Ո. տր Բաուանեմ ծանոյց Ո. Պիւֆֆէի թէ իր թախանձանքին վրայ արքայական կուսակցութեան երեսփոխաններէն Ո. տր Ռամէլ իրեն պիտի աջակի իրրեւ երկրորդ վկայ։ Ո. Պիւֆֆէի երկու վկաները՝ Ո.Ո. տր Բաուանեմ և տր Ռամէլ կարելի եղածին չափ շուտով պիտի բանակցին Ո. Տէրուլէտի երկու վկաներուն Ո. Ո. Մորիս Պարէսի և տոքտ. Տըվիլիէի հետ։

Ձեռնոյա.— Ո. Տէրուլէտ այսօր հոս հասաւ։ Անոր վկաներէն Ո. Կալլի երէկ իրիկուն Պոիւսէլ ուղեւորեցաւ։

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ ԳՈՐԾԱՒՈՐՆԵՐԸ

Գործադուլը մասամբ վերջացաւ.— Քարափի գործաւորներ զիջումներ կ'ընեն։

Մարսիլիա, 10 մարտ.— Գործաւորները շուզելով երկար ատեն վատնել Մարսիլիոյ կենսական շահերը, ի նպաստ օտար նաւահանգիստներու, որոշեցին շարունակել իրենց աշխատութիւնները, բայց իրենց արդարացի պահանջումներուն և ոչ մէկէն կը հրաժարին, զորս պատեհ ժամանակին նորէն պիտի ներկայացնեն, եթէ Ընկերութիւնները չուզեն կարեւորութիւն տալ փոխադարձաբար ընդունուած յանձնառութիւններուն։ Բարափներու գործաւորներուն բանթողի գործադիր յանձնաժողովը այդ առթիւ տրուած որոշումը հաղորդելով կ'ըսէ թէ միայն օրական ութ ժամուան աշխատութիւն կը պահանջեն. նաև օրական վեց ֆր.։ Վաճառականութիւնը, կը յարէ նոյն պայմանագիրը, հարիւրին ութ յաւելումը ընդունելու զոհողութիւնը պիտի ընէ, փոխանակ հարիւրին տասնի՝ որուն պայմանաժամը կ'աւարտի։ Կը յուսացուի որ այդ զիջողութիւնը պիտի յաջողցնէ բանակցութիւնները և պիտի դիւրացնէ այն տեսակցութիւնը զոր գործարանատէրերը ու վաճառականները մինչեւ հիմա կը մերժէին գործաւորներուն։

ԿԱՐՄԻՐ ԱՆՁՐԵՒ

Հետաքրքրական երեւոյթ մը Իտալիոյ մէջ։— Երիկնիքը կարմրցած.— Բացատրութիւն մը.— Շէրեղ կրիկներուցը մը։

Բայերմօ, 10 մարտ.— Առջի գիշերուընէ ի վեր ահագին մութ կարմիր ամպ մը քաղաքին վրայ կը տարածուի։ Երկինքը սոսկալի կարմրութիւն մը ունի։ Հարաւային սաստիկ հով մը կը փչէ։ Երկինքէն աեղացող ջուրի կաթիլները թանձրացած արիւնի երեւոյթը ունին։ Այդ երեւոյթը որ՝ արիւնի անձրեւ։ անունով ծանօթ է, կը վերագրուի ափրիկեան անապատին փոշիներուն զորս հովը կը փոխադրէ։ Ամբողջ Սիկիլիոյ մէջ ալ նոյն երեւոյթը տեսնուած է։

Հռոմ.— Սիկիլիոյ մէջ տեսնուած կարմիր երկինքի երեւոյթը հարաւային Իտալիոյ մէջ ալ երեւան եկաւ։ Հռոմի մէջ երկինքը դեղին է և հարաւային սաստիկ հով մը կը փչէ։ Նարոլիի մէջ աւազի անձրեւ կը տեղայ։ Իրիկուան հոն ալ երկինքը կարմրեցաւ։

—Շատ հաղուագիւտ է որ Սիկիլիոյ և Իտալիոյ մեծ մասին մէջ տեսնուած այդ երեւոյթը այդչափ սաստկութեամբ երեւան դայ։ Իտալիոյ ժողովուրդին նախապաշարումը երկնից գայթակղութիւն մէկ յատկանշանը կը նկատեն այդ երեւոյթը։ Ժամանակին կարծողներ եղած են թէ այդ կարմիր անձրեւը թունաւոր գորտ, ծծումբէ և այլն կը բաղկանայ։ Հիմա, սակայն, որ գերբնական բաներու հաւատացողները մեծ թիւ մը չեն կազմեր, գէթ բնագիտական երեւոյթներու մասին, ամէնէն ճշմարտանման բացատրութիւնները կը տրուին բնութեան բոլոր այդ խաղերուն։ Ինչպէս ծծումբի անձրեւները առաջ կու գան մթնոլորտական ջուրին գահավիժումէն որ իր հետ կը քշէ կը տանի ծաղկի փոշիները, ծաղիկներ, շտիներ և գետնամամուռներ, այնպէս ալ կարմիր անձրեւները — որոնք ամէնէն աւելի կը զարնեն երեւակայութեան — թռչառներու արդիւնք են որոնք հեռուներէն իրենց հետ տարած են բուսական կամ հանքային կարմիր նիւթեր։ Կը մնայ երկրորդ երեւոյթը՝ որ Նարոլիի մէջ տեսնուած է, այն է կրկնեւոյթը։ Ինչպէս յայտնի է, կրկնեւոյթը առաջ կու կայ մթնոլորտին մէջ կախուած փոշիներու վրայ։ Լոյսին բեկբեկումէն ու անդրադարձումէն։ Կրկնեւոյթը շատ չքեղ է։ Ամէնէն աւելի Մէքսիկայի, ՌէՀՀոյի ու Բալպարիայի մէջ կ'երեւայ։ Անհուն պալատներ կը տեսնուին կամ տեսնել կը կարծուին անհամար սիւներով, աշտարակներով ու ծառուղիներով։ Երբեմն ալ ուրուականներով և նաւերով։ Կրկնեւոյթը քիչ մը դիւրաւ կը բացատրուի նեղուցներու համար, վասն զի այդ պարագային մէջ մթնոլորտական խաւերը կը ցոլացնեն հեռադիտակաց եղերքին հեռաւոր առարկաները, բայց Նարոլիի պէս խիստ ընդարձակ հորիզոն մը ունեցող ծոցի մը համար այդ երեւոյթը զարմանալի է։ Հարաւային Իտալիոյ մէջ տեսնուած այդ երեւոյթները կը համապատասխանեն Ափրիկէի հիւսիսային կողմը և մանաւանդ Թունուզի մէջ պատահած մեծ փոթորիկներուն։

ՁԱՆԱՁԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հոլանտայի թագուհին՝ նուէրներ.— Հակակղերական պայքար Բորթուկալի մէջ.— Անկիրգուրիւններ Մատրիտի ջրջակայքը.— Երկաթուղիի ծանր արկած մը.— Սեւ Լեռ։

Հոլանտայի Վիլհէլմինա թագուհին ամուսնութեան առթիւ նախագահ Քրիւգէր արծաթէ կաղամար մը նուիրեր է, որ կերտերլանցն յաջաւորակը կը ներկայացնէ։ Ինչպէս յայտնի է, Վիլհէլմինա թագուհին այդ յաջաւորակը Ո. Քրիւգէրի տրամադրութեան տակ դրած էր Եւրոպա գալու համար։ Մանկամարդ թագուհին Ամսթէրտամ մտնելուն թռիւ ընդունած նուէրներուն մէջ պէտք է յիշատակել նաեւ հարաւային Ափրիկէէ վարուած Հոլանտացիներուն երախտագիտութեան մէկ գեղակերտ ուղերձը։ Տրուած նուէրներուն մէջ ամէնէն աւելի աչքի կը զարնէ ազգային նուէր մը որ կը բաղկանայ վարսակալէ մը, մանեակ մը և երկու սպարանջաններէ. ամբողջը զարդարուած է ադամանդներով և շափիւղաներով։ Ամսթէրտամ քաղաքը նուիրեր է սեղանի արծաթէ սպաս մը և երկաթուղիի Ը. կերութիւնները՝ արքայական կառախումբ մը։ Վիլհէլմինա թագուհին իր ամուսնին և մօրը հետ այցելեր է նաւագործարանները և նոր զրահաւորի մը ծով իջուցուելուն ներկայ գտնուեր է։ Զրահաւորին անունը Տիւք Հանրի դրուած է։ Թագուհին կարմ բանախօսութիւն մը արտասանելով ըսեր է թէ այդ նաւը պատիւ պիտի բերէ իր ամուսնին անունին և լաւ պիտի ծառայէ երկրին։

—Բորթոյի մէջ միջոցներ ձեռք կ'առնուին կարգապահութիւնը վերահաստատելու համար։ Բազմաթիւ ճարտարգործներ գումարման մը մէջ որոշեցին հրաւիրել ժէզուիթներուն հակառակորդները, կառավարութենէն խնդրելու համար որ ժէզուիթներու դէմ հրատարակուած օրէնքները գործադրուին։ Թիւնիթ և Ս. Ծամիլ կոչուած երկու գիշերներ նորէն քարկոծուեցան։ Ոստիկանութիւնը ցրուեց այն ուսանողները, որոնք կը պատրաստուէին կանգնելու գիշերային ամբոխներուն դիմաց։ Ինչպէս կ'ըսուի, Ոստիկանութիւնը կը ջանայ բարեկարգութիւնը վերահաստատել։

—Ներքին մաքսերու գանձման առթիւ անկարգութիւններ գործուեր են Մատրիտի շրջակայքը։ Ամբոխը քարեր նետեր է հաւաքիչներուն, որոնց չորսը վիրաւորուեր են, մէկը ծանրապէս։

—Անցեալ շաբաթ իրիկուն երկաթուղիի ծանր արկած մը պատահեր է Բուրգոսի (Պլէնիքա) մօտ, Հէօրի կայարանէն քիչ հեռու։ Բուլէն մեկնող կառախումբ մը լիւշոգի կ'ընթանար դէպ ի Բուրգոս, երբ ճամբան, աջեանոցին մէկ սխալին հետեւանքով կառախումբը գնաց ինկաւ ամառարձ կառախումբի մը վրայ։ Բաղխումը ահեղի եղաւ, քանի մը վագոններ կոր կոր եղան։ Մեքենավարը և երկու ուղեւորներ սպաննուեցան ու շատ մը ճամբորդներ ծանրապէս և մահացու կերպով վիրաւորուեցան։ Կառախումբեր ղրկուեցան օգնութիւն հասցնելու համար։

—Ֆրանսիոյերքէ Զայբուսկ կ'իմանայ թէ Հռոմի մէջ զայմանադրութիւն մը կնքուեր է որուն համաձայն Իտալիոյի երկաթուղիի երկու գիծ պիտի շինէն Սեւ Լեռան մէջ, որոնք պիտի մրցին Միթրովիցա-Սէրաեէվոյի գիծին հետ։

Ներքին Լուրեր

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏԵՐԻ վարչական Խորհուրդին նախագահութեան պաշտօնը, ինչպէս ծանուցուեցաւ, սառնձնեց անգլիական պատուիրակ Սըր Պարինկթըն Սմիթ՝ եմմական 1317 նոր տարուան համար։ Երէկ, առաջին օր 1317 տարուան, նախորդ նախագահ Ո. Պէտէ իր պաշտօնը անգլիական պատուիրակին յանձնելուն առթիւ հետեւեալ բանախօսութիւնը արտասանեց.

«Հանրային Պարտքի վարչութեան նոնոնագրին հանձնաց, վարչական Խորհուրդին նախագահութիւնը անգլիական Ո. պատուիրակին յանձնելու առթիւ, պարտք կը համարիմ շնորհակալութիւն յայտնել այն աջակցութեան և դիւրութեան համար զոր ինձի նուիրեցիք՝ նախագահութեան պաշտօնիս մէջ։ Թողեալ հասոյթներու յանձնաձման ու զարգացման համար հեղհեղ աւելի զօրաւոր հանգամանք մը ստացող հաւաքական ջանքերուն, ընդհանուր տնօրէն տ'Ասնու կոմսին կարող վարչութեանը և մեր բոլոր պաշտօնեաներուն գովելի ջանքերուն շնորհիւ, անցեալ տարուան արդիւնքը՝ վարչութեանս պատիւ բերելու ատենաւոր գոհացուցիչ վիճակի մէջ է։ Հանրային Պարտքի վարչութեան հաստատուելէն ի վեր ուղղակի մեր վարչութեանը տակ գտնուած հինգ հասոյթները անցեալ տարուան հետ բաղդատելով 105,000 և նախորդ տարուան հետ բաղդատելով որ ամէնէն լաւ տարին համարուած է, 53,000 ոսկի աւելի արտադրած են։ Մեր բաղդատութիւնը եթէ աւելի հեռուն տանինք, կը տեսնենք թէ հասոյթի այս առաւելութիւնը վերջին հինգ տարիներու հասոյթներու արտադրութեան միջին քանակութենէն 114,000 ոսկի աւելի է, տարը տարուան միջին քանակութենէն՝ 145,000 և տասնըմեկ տարուան՝ այսինքն Հանրային Պարտքի վարչութեան սկզբէն մինչեւ այսօր՝ միջին քանակութենէն ալ 243,000։ Հանրային Պարտքի վարչութեան ներկայ կացութիւնը պատկերացնելու համար բաւական կը նկատեմ միայն յիշել հասոյթներու այս առաւելութիւնը որ տարեմանտարար առաջ կու գայ և թրանզանցներով ալ հաստատուած է. ուստի անօգուտ կը նկատեմ աւելցնել լաւատես խորհրդածութիւններ զորս դէպքերը կը հերքեն։ Միախտոտի ՌէՀիի վարչութեան, որուն հետ շահակից ենք, գործառնութիւններն ալ բարւոքած են, ինչ որ գոհունակութեամբ կը ծանուցանեմ։ Ընկերութիւնը յառաջդիմութեան շրջանի մը մէջ մտած և մեզի քառասուն հազար ոսկի շահաբաժին մը տուած է, որով մեր հասոյթի յաւելման գումարը եղած է 145,000 ոսկի։ Սովորութիւն ունինք համառօտակի պարզել անցեալ տարեշրջանին գլխաւոր պարագաները, որպէս զի կարելի ըլլայ մէկ տարուան մեր ջանքերուն ասիճանը գնահատել և նոր տարուան մէջ մեր աշխատութեան ամէնէն աւելի առաջեայ ըլլալիք կէտերը հասկնալ։ Այս տարի թէեւ կարեւոր պարագայ մը չկայ, սակայն կ'ուզեմ կարդ մը տեղեկութիւններ ձեզ հաղորդել, մինչեւ որ պատրաստուի մեր տարեկան տեղեկագիրը որուն հրատարակութիւնը յապաղած է գաւառական վարչութեանց հաշիւները տակաւին հաստատ չըլլալուն համար։ Նախ սա ըսեմ թէ տարեշրջանի փակման հաշիւներուն պատրաստութեանը ատեն դուք ալ ինձի հետ տեսաք և հաստատեցիք թէ կենդրոնական վարչութեան հաշուական գործողութիւնները պարզ վիճակի մը վերածելու համար եղած բարենորոգումները իրենց արդիւնքը ունեցած են։ Հաշուական գործողութիւնները յառաջդիմութեան շրջանի մը մէջ մտած և մեզի քառասուն հազար ոսկի շահաբաժին մը տուած է, որով մեր հասոյթի յաւելման գումարը եղած է 145,000 ոսկի։ Սովորութիւն ունինք համառօտակի պարզել անցեալ տարեշրջանին գլխաւոր պարագաները, որպէս զի կարելի ըլլայ մէկ տարուան մեր ջանքերուն ասիճանը գնահատել և նոր տարուան մէջ մեր աշխատութեան ամէնէն աւելի առաջեայ ըլլալիք կէտերը հասկնալ։ Այս տարի թէեւ կարեւոր պարագայ մը չկայ, սակայն կ'ուզեմ կարդ մը տեղեկութիւններ ձեզ հաղորդել, մինչեւ որ պատրաստուի մեր տարեկան տեղեկագիրը որուն հրատարակութիւնը յապաղած է գաւառական վարչութեանց հաշիւները տակաւին հաստատ չըլլալուն համար։ Նախ սա ըսեմ թէ տարեշրջանի փակման հաշիւներուն պատրաստութեանը ատեն դուք ալ ինձի հետ տեսաք և հաստատեցիք թէ կենդրոնական վարչութեան հաշուական գործողութիւնները պարզ վիճակի

Գահոյից։ Հիմա կը թողում նախագահութեան պաշտօնը։ Անգլիական և հոլանտական պատուիրակ ու մեր պաշտօնակիցը՝ Սըր Պաքինկթըն Սմայթ առաջին անգամ ըլլալով կը ստանձնէ նախագահութեան պաշտօնը։ Ուստի այս առթիւ պարտք կը համարիմ յայտարարել թէ կրնայ ապահով ըլլալ այն համակրութեան ու վստահութեան զոր մեզի ներշնչած է մէկ տարուան մէջ մեր միասին կատարած պաշտօնավարութեանը միջոցին։ Այդ մէկ տարուան միջոցին յաջողեցանք գնահատել անոր բարձր ձիրքերը։ Մեր քսաներորդ տարեշրջանին սեմին վրայ կը մաղթենք որ նախորդ տարիներէն աւելի հաստատութիւններ ունենալու յաջողի։ Կրնայ վստահ ըլլալ որ իր պաշտօնավարութեանը ամէն կերպով պիտի աջակցինք։»

Վարչական Խորհուրդին երիցագոյն անդամ Համտի պէյ, իր պաշտօնակիցներուն անունով, շնորհակալութիւն յայտնեց Պ. Պէռժէի, գովելով անոր բարւոք ու արդիւնաւոր պաշտօնավարութիւնը և անխոնջ ջանքերը։ Համտի պէյ մանաւանդ բարբ չեշտեց պաշտօնեաներուն համար հաստատուած կեանքի ապահովագրութեան սնուցիչը, որուն համար պաշտօնեաները երախտագիտութեան ուղերձ մը մատուցած էին։ Վարչական Խորհուրդին անդամ Պ. Լինտաու իր անունով և կայս. գոմիսէր Շէֆիզ պէյ՝ կայս. կառավարութեան անունով, շնորհակալութիւն յայտնեցին Պ. Պէռժէի։ Շէֆիզ պէյ նաեւ նպաստաւոր տարեշրջան մը մաղթեց նոր նախագահին։ Յետոյ նախագահ Սըր Պաքինկթըն Սմայթ խօսք առնելով ըսաւ.

«Նախագահութեան պաշտօնը ստանձնելուս առթիւ պարտք կը զգամ ձայնակցիլ՝ նախորդ նախագահ Պ. Պէռժէի համար յայտնուած շնորհակալութեանց և շնորհաւորութեանց։ Դուք տարիներէ ի վեր տեղեակ էք մեր պաշտօնակցին բարձր ձիրքերուն, մինչդեռ ես հազիւ քանի մը ամիսէ ի վեր տեսնուած կ'ըլլամ, սակայն անոր արժանիքը շատոնց ի վեր գնահատեցի։ Ամէնուս համար մեծ շնորհակալութեան արժանի է այն պարագան թէ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ մեծապէս գնահատել Պ. Պէռժէի անցեալ տարուան ջանքերը։ Շատ յուզեցաւ այն մեծարանքներէն զոր նախորդ նախագահը ինծի ուղղեցաւ։ Ինծի փոխանցուած պատասխանատուութիւնը շատ ծանր է, բայց նոր նախագահը, նախորդ նախագահին պէսիր պաշտօնին կիրառմանը մէջ իր պաշտօնակիցներուն հաւաքական աջակցութեանը կը կարօտի։ Ես ալ շատ կարօտ եմ ձեր այն մեծարժէք զօրավիգին զոր միշտ նուիրած էք իմ նախորդներուս։ Վարչական Խորհուրդին աջակցութիւնը, իշխէպէս անցեալին մէջ եղաւ, մեծ երաշխաւորութիւն մըն է թէ ամէն կերպով պիտի ջանանք օգտակար արդիւնքներ ձեռք բերել թէ՛ Վեհ. Սուլթանին կայս. կառավարութիւնը և թէ մեր փոխանորդներուն համար։»

ՊՈՒԼԿՈՅԻԱ.—Վիէննայի լրագիր մը կ'ըսէ թէ Պ. Բարավէլովի նախարարութիւնը պիտի զեղչէ սպաներու թոշակները և խնայողութիւններ պիտի ընէ պատերազմական նախարարութեան ելմտացոյցէն։ Նաեւ զինուորներու թիւը կէս առ կէս պիտի զեղչէ, մենավաճառի դրութիւնը պիտի չընդունի և ժողովուրդը պիտի ազատէ օտար պանդուխտներու ազդեցութենէն։ Սոֆիայէն առնուած ուրիշ լուրերու նայելով, նոր դաշինքը դաւառներու թիւը տասերկուքի պիտի իջեցնէ, քանի մը բարձր պաշտօններ պիտի ջնջէ, զանազան նախարարութեանց մէջ կարգ մը ճիւղեր պիտի միացնէ և հանրային կըրթութեան ելմտացոյցէն քանի մը միլիոն փր. պիտի զեղչէ։

—Շաբաթ իրիկուն, Սոֆիայի մօտ կորուսալէնք գիւղին մէջ Իսքա գետէն ճուկ որսացողները չուանով կապուած պարկ մը գտեր են որուն մէջ, 30 տարեկան մարդու մը դիակը կար։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կատարելով հաստատեր է թէ զոհը նախ չուանով խեղդամահ եղած, պարին մէջ դրուած և յետոյ դեռը նետուած է։ Այդ մարդուն վրայ թուրքերէն անցագիր մը գտնուած է՝ Քուլէոն Միխայիլովի անունով։ Մարմինը Սոֆիա տարուեր է դիակնութիւն կատարելու համար։

—Պուլկար կառավարութիւնը վերջերս Իզմիրի ժամանումներուն դէմ որոշուած քարանթինայի միջոցները։

ՅՈՒՆԱՍ Ս. Պատրիարքը, Եանեայի մետրապոլիտին հետ, երէկ կայս. պալատ գնաց և երախտագիտութիւն մատոյց կայս. այն իրատէին համար, որով հրամայուած է թէ Յունաց Պատրիարքարանը կալուածատուրքի ունեցած իր պարքերը կրնայ հաշուակցիլ Մալիէէն ունեցած առնելիքներու հետ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍՐԸ հետեւեալ հեռագիրը ուղղեց Ակուսթա–Վիքթորիայի հրամանատարին.— «Զեզի և ձեր շքեղ շրջենային բոլոր նաւաստիներուն և ուղեւորներուն կ'ուղղեմ անկեղծ շնորհակալութիւններս՝ ձեր յայտնած համակրութիւններու համար։»

Կ. ՊՈԼՍՈՅ իտալական ընդհանուր հիւպատոս Մացցա կոմսը ուրիշ պաշտօնի կոչուած ըլլալով, առջի իրիկունը, իր կնոջը հետ Իտալիա ուղեւորեցաւ։

Պ. ՎՈՏՍՆ, Կ. Պոլսոյ պէլճիական ընդհանուր հիւպատոսը, նոյն պաշտօնին կոչուեցաւ Պուլկարիայի մէջ։

ՅՈՒՆԱՐԻՆ Թահիտոմոս լրագիրը որ Տպագրական Տեսչութեան հրամանով դադրած էր, վերստին հրատարակելու համար արտօնութիւն ստացաւ։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին համար գերմանական շագենաւով մը հազար թոն երկաթ գիծեր Պէյրութ տարուեր և անմիջապէս Դամասկոս ղրկուեր են։

ՔԱՐԻՒԴԻ մեծ խնդրանք կայ Ռուսիոյ մէջ։ Կը կարծուի թէ գիւները պիտի բարձրանան։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ 1317 տարուան առաջին օրուան առթիւ, ինչպէս ծանուցինք, երէկ Կ. Պոլսոյ բոլոր մաքսատուներուն մէջ ոչխարներ զենուեցան և բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Սուլթանին համար։ Մաքսային վերատեսչութեան պաշտօնարանին մէջ սեղան մը տրուեցաւ որուն նախագահեց վերատեսուչ Նազիֆ փաշա։

—Զկնարանին մէջ ալ երէկ նոյն հանդէսները կատարուեցան և սեղան տրուեցաւ։ Վարչութեան հաշուեցոյցերէն հաստատուեցաւ որ ձկնարանի վերատեսչութեան հիմնուելէն այսինքն ելմտական 1298 տարիէն մինչեւ 1316, ձկնարանի հասոյթը ամէն տարի հետզհետէ աւելնալով 1316ի վերջը հասած է 3,218,000 ղրուշի, որով 1298ի հետ բաղդատելով 1316ի հասոյթը հարիւրին երեսուն բարձրացած՝ այսինքն 2,800,000 ղրուշ աւելի եղած է։

ԱՀՄԷՏ ՃԷԼԱԼԷՏԻՆ ՓԱՇԱ.—կայս. Իրատէի մը համաձայն, սենեկապետ Ծարիգ պէյ կայս. հրացանակիր Ահմէտ Ճէլալէտտին փաշայի ապարանքը գնաց և որպիսութիւնը հարցուց։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղիներու Ընկերութեան Պէրլինի վարչական Խորհուրդը ընդարձակ տեղեկագիր մը պատրաստեր է՝ Ընկերութեան արժէքներուն Պէրլինի սակարանին մէջ ընդունել տալու համար։ Այդ տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ Ընկերութեան գործառնութիւնները միշտ բարգաւաճ վիճակ մը ունին։

ԱՇՈՒԽԻ ՀԱՆԲ.—Մանաստիրի Փիլոբինա գաւառակին Թուլկրատ գիւղախումբէն ժամ մը հեռուն ածուխի հանք մը գտնուեր է։ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն ճարտարդէտ մը ուղուած է այդ հանքին նկատմամբ քննութիւն կատարելու համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ սակարանին վարչութիւնը սապէս վերակազմուեցաւ.—Զնսի, Մարբինս, Արոն Նաում, Մոլիէզի, Ծրանչէքի, Գ.հէն ու Գալայեանը էֆ.ները։

ՎՃՌԱԲԵԿ առեւտրին անդամներէն Կիբիւլի Պէքիր Սըրգը պէյ, առջի գիշերը, մեռաւ։

ՄԱԲՍԱՏԱՆՑ ՀԱՍՈՅԹՆԵՐԸ.— Հազիւագիւտ կ'իմանայ թէ մաքսատուց եղմըտական 1316 տարուան հասոյթը, նախորդ տարիին հետ բաղդատելով, քառասունհազար ոսկի պակաս եղած է։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ Սպեր գաւառակին գայմագամ Նազիֆ էֆ. կ'ըսէ Հազիգաթ, քննութեան պիտի ենթարկուի, ապօրէն ընթացքին պատճառով։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանին ուսուցիչներէն գերմանացի Բիտէր էֆ.ի պաշտօնավարութեան պայմանագրութիւնը պիտի նորոգուի։

ՄԱՒՍՈՒՍԻի վարչութեան մէջ պաշտօնի կոչուած ճարտարագէտ Պ. Մալթաս երէկ գործի սկսաւ։ Եռեք տարուան համար պայմանագրութիւն կնքուած է և տարեկան հազար երեք հարիւր ոսկի պիտի ստանայ։

ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ.— Հելլենական Սրբազանոս չոգենաւը, երէկ առաւ, վերին Վոսպորի մէջ ընդհարում մը ունենալ անգլիական չոգենաւի մը հետ։ Սրբազանոս քանի մը տեղերէն մնասուեցաւ։

ԽԱՍԳԻՒՂԻ մէջ, երէկ, Հրեայի մը տանը պատշգամը փլաւ և վրան գտնուած չորս հրեայ աղջիկներ երեք կանգուն բարձրութենէն պատէն ինկան։ Ատոնց մէկը վախէն հիւանդացաւ։

ՀՐԴԵՀ.— Երէկ գիշեր ժամ վեցուկէսին Բեթայի Տոլաս Տէրէսի Թաղը՝ Էլմատաղը ճատէսի Թորիքճի Գրիգորի վարձքով բնակած տունէն հրդեհ ծագեցաւ։ Թէև օգնութիւններ հասան, բայց երկու տուներ և ատոնց տակը գտնուած երեք խանութներ այրեցան։

ԻՐ ԲԱԶՄԱԹԻՒ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ընդհանուր խնդրանքին վրայ՝ Շըմիզբրի Իւնիվէրսել վաճառատունը չապիկներու ցուցադրութիւնը երկարած է մինչեւ 3)16 մարտ։ Թերթիս ծանուցմանց բաժնին մէջ տեսնել վաճառքներու ընթացիկ գիները։

ՈՒԶԵՏԻՔ ԱՅՆ ԲԱԴԱԼՕԿՐ զոր 0 Կեան Մակազէն վաճառատունը վերջերս հրատարակած է, այն արտակարգ վաճառման առթիւ, զոր կազմակերպած է 20 օրուան համար միայն, սկսեալ 26/11 մարտ երկուշաբթի օրէն։ Մեր բոլոր ընթերցողները այս առթիւ ձեռք փախցնելու չեն, որովհետեւ իր տեսակին մէջ ճշմարիտ առթիւ մըն է։ Այդ բացառիկ վաճառման մանրամասնութիւնները տեսնել թերթիս ծանուցումներու բաժնին մէջ։ 6—11

ՍԿՈՐԻ ՄՕՌԻՒ ՁԵՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եըլտրզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայր Սգող եւ Պօռն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական զիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն թշչկաց որոց պտշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը տայտարարեմ որ ձեր Մորիս ծկան իւղն, իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմելով եւ մարսելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտ հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատաստութեան մէջ։ ՏՊ. Ս. Ս. ՄԱՂՈՒԹԵՆԻ ՓԱՇԱ Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ԵՐԱՖՇԵՏԱԿԱՆ ՄԵԾ ԵՐԵԿՈՅԹ

Այսօր, Ուրբաթ, 2/15 Մարտ, 1901, ժամը 9ին

ԻՒՆԻՈՆ ՖՐԱՆՍԷԶԻ սրահին մէջ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ ՍՊԱՆԻՈՅ ԸՆԴ. ՀԻՒՊԱՏՈՍԻՆ

ՆՈՒՐԱԳԱՏԵՍՈՒԹԵԱՄԲ Պ. ԿՐԱՎԻՆԱՅԻ

եւ աջակցութեամբ

Օր. Մարի Քասաէլլիի, Պ.Պ. Տէլէ Զէզէի, Տէ Ճիորճիոյի, Ապրամովիչի, մաէսթրո Ավօլիոի եւ երաժշտասէրներու մեծ խմբերգի մը։

Ա. Մաս

1.—ՄԻՆՏԻՐՊԷՐ. Marche de l'Incoronazione՝ par l'Orchestre

2.—ՎԷՐՏԻ. Attila: — Duo pour tenor et baryton .... par MM. Giorgio et Abramovtch.

3.—ՍԱՆ–ՍԱՆՍ. Samson et Dalila :— Air de Dalila ... par Mlle Marie Castelli.

4.—ՏՕՆԻԶԵՏԻ. Favorita : — Spirito gentil romance par M. Delle Cese.

5.—ԿՈՒՆՕ. Faust : —Grand air, pour ténor, par M. Abramovich.

6.—ԿՐԱՎԻՆԱ. «Pater Noster», pour voix de baryton obligée et grand chœur à 4 parties.

Բ. Մաս

ՍԹԱՊԱՍ ՄԱԹԷՐ Տէ. Մ° ԿՐԱՎԻՆԱ

Ազգային Լուրեր

Մուշէն կը գրեն մեզ.— Ս. Ծնունդեան տօնը սովորականին պէս տօնուեցաւ քաղաքիս եկեղեցիներէն։ Ինչպէս ուրիշ անգամ յիշուած է, քանի մը տարիներէ հետէ բարի սովորութիւն մը մուտ գտած է Մշոյ հինգ եկեղեցիներու պատկանող ժողովուրդներուն մէջ, որոնք նախնեաց ոտիճանէն առիթով մրցում մը սահմանած են եկեղեցիներու հասոյթը արդիւնաւորելու։ Այս եկեղեցասիրական ջանքերը տարեկան մէկ մէկ համեստ գումար կ'արտադրեն եկեղեցիներու սնուցիչներուն։ Այս տարի ալ հասոյթը բաւական գոհացուցիչ էր։ Ես խնդակից եմ այս մասին ժողովրդեան բարի զգացումներուն, բայց չեմ քաջուերը ըսելու որ եկեղեցիէն աւելի, մեզի հոգեւոր պարտականութիւն կայ, այսպիսի կրօնական մեծ տօներուն յիշել ու կարեկցիլ աղքատ ու մերկ չքաւորներու։ Ասկիա հաւատացեալին այն պարտքերէն է, որ մարդասիրապէս ալ կը գերակշռէ ամէն առաքինութիւն։ Երբ տօնական օրերուն մէջ ունեցողները կը համախմբին առատ սեղանի մը շուրջը, մոռնալու չեն թէ անդին աղքատներ կան, որ հաց չուտին, չո՛ր հաց, մերկ են և անպատսպար։ Կը խոստովանինք թէ մեր ժողովուրդը ողորմածասէր է, չեմ յուսար որ խնայէ իր լուսան, եթէ այս մասին յորդորողներ և մարդասիրական զգացում թրթռացնողներ անպակաս ըլլան։ Ամէն քաղաք ունի իր Աղքատախնամը, մաղթենք որ Աղքատախնամներ ըլլա՛ն նաեւ այս կողմերն ալ, մեր քաղաքին մէջն ալ ուր այնքա՛ն շատ են, մանաւանդ անչափահաս, մատաղ ու մերկ մուրացողներ։

«Արմտեաց գիները նոր բարձրացում մը չեն ունեցած, փառք Աստուծոյ ստիկայ կախուած է առաջիկայ գարունէն։ Եթէ ձմեռը թեթեւ ու գարունը մշակութեան յարմար ատեն մը հասնի, վստահութիւն կայ որ արմտիքի աւելի ժամանայ և ուտեստը դիւրագնի ըլլայ ժողովրդեան ամէն դասերուն, մանաւանդ աղքատին, որ անդադար Աստուծոյ երեսն ի մեր կ'աղօթէ և հացի ժամանութիւն կը խնդրէ։

«Բաղաքս Մարինէ Թաղեցի դպրոցական ուսմամեայ աշակերտ մը հեղձամահ եղաւ հետեւեալ տխուր պարագաներուն մէջ։ Մանուկը՝ դպրոցէ արձակուելէ վերջը՝ երբոր տուն կու գայ և հոն ոչ ոք կը գտնէ, իր սառած իրանը տաքցնելու համար՝ Թոնիրը կը մտնէ և կը սկսի բորբքել իր շունչով Թոնիրին մէջ գտնուած առկայծեալ ածուխները, որոնք երբ ալէրք եղած տաքութիւնը չեն տար, կը տարուի քարիւղ Թափել անոնց վրայ, որ՝ դժբաղդաբար կայծ կ'առնէ և տղուն շորերը կը բռնկին։ Կը ճչէ, կ'աղաղակէ. կը ճայ, բայց ոչ մէկ կողմէ օգնութիւն։ Բռնկած լաթերը կը սկսին ճենճերել մարմինը, ու մէկ դիէն բոցը, միւս կողմէն մուխը կը խեղդէն զինքը դժոխք-Թոնիրին մէջ։ Շատ ուշ տարաբաղդ մայրը կը հասնի և կը գտնէ տղուն անչնչացած և լափուած մարմինը։ Անմիջապէս գերեզման տարին և աղի մարմաջներու մէջ թաղեցին զինքը։ Այս եղերական մահը՝ ամենուն վրայ ալ սրտակոծով տպաւորութիւն մը ըրաւ։»

—Այնթապէն կը գրեն մեզ. «Այս տարի տեղւոյս կեդր. գօլէֆին ուսուցչական ժողովը փափաքած էր յունվ. 1ին բանախօսութեանց հանդէս մը կատարել դարպէլի առթիւ։ Փափաքելի օրը հասած էր վերջապէս։ Հանդիսավայրը առաջուց պատրաստուած և զարդարուած էր։ Առաւօտեան ժամը 8ին (Ք. Ե.) 800ի մօտ հրաւիրեալներու երկսեռ բազմութիւն մը արդէն լեցուած էր մեծ սրբարանը։ Ունկնդիրները անհամբեր կը սպասէին բանախօսութիւններուն։ Եւ ահա նախագահը կ'ելլէ, կը կարդայ ծրագիրը, և կը բացատրէ հանդիսին նպատակը, որ էր վերջացող դարուս մէջ մարդկութեան ըրած յառաջդիմութեանց վրայ ակնարկներ նետել։ Պաշտօնը այլ ևս սկսած էր։ Նախ երգեցիկ խումբը նուագածուներու ընկերակցութեամբ երգեց նեղանակ մը յոյժ ներդաշնակ։ Առաջի բանախօսը եղաւ ծերունազարդ ուսուցիչ փրոֆ. Ա. Պէզճեան, նիւթ ունենալով բնական գիտութեանց յառաջդիմութիւնը։ Հետզհետէ բեմ ելան միւս բանախօսները, փրոֆ. Զ. Պէզճեան՝ Տնտեսագիտութեան, փրոֆ. Յ. Գրիգորեան՝ Փիլիսոփայութեան, Տօքթ. Մարտին՝ Բժշկութեան, իսկ Պատ. Մ. Փափազեան՝ քրիստոնէութեան առած քայլերուն վրայ խօսելու։ Իւրաքանչիւր բանախօս կը բաղդատէր դարուս սկիզբը անոր վախճանին հետ, կը յիշէր գիտութեան աննկուն աշխատաւորները, և կը ցուցնէր ազգերու և անհատներու կատարած դերը սոյն յառաջդիմութեան մէջ։ Բեմը ելաւ նաև Բրոֆ. Ս. Լեւոնեան, որ սկսաւ մի առ մի թուել այն գիտական խնդիրները, որոնց լուծումը վերջացող դարը կը թողուր Ի. դարուն։ Բանախօսութիւնները վերջացած էին, և ահա երգեցիկ խումբը իր վերջին եղանակը կ'երգէր, և հրաւիրեալները կը բաժնուէին չնորհակալութիւն զիրար տարեգլխի և դարպէլի առթիւ։

«Պարտինք յիշել նաև թէ գօլէճը տարիներէ ի վեր սովորութիւն ունի ծննդեան արձակուրդին առթիւ նուագահանդէս մը տալ։ Այս տարի ալ զանց չըրաւ։ Այս առթիւ բանախօսեց Բրոֆ. Ս. Լեւոնեան, նիւթ ունենալով մանկավարժութիւնը։ Բանախօսութիւնը խնամատուսութեան մը արդիւնքն էր, որուն վրայ անկաթելի է ճշգրիտ գաղափար մը տալ քանի մը խօսքով։ Կը յուսանք օր մը հրատարակուած տեսնել զայն։ Գիշերն երգեցիկ խումբը, որ կը բաղկանայ 40 անդամներէ՝ առաջնորդութեամբ ձայնագրութեան հմուտ և վարժուսուցչի մը՝ Յարութիւն էֆ. Մուրատեանէ, առաջուց պատրաստած էր կարգ մը գեղեցիկ կտորներ, զորս մեծ յաջողութեամբ երգեց։ Խումբին կ'ընկերանային չորս ջութակներ և երգեհոն մը։ Ունկնդիրները չատ գոհ մնացած էին և զանոնք էին, և ոմանք անոնց կրկնումին կը փափաքէին։ Նուագահանդէսին ժամանակը լրացած էր, բայց ոչ ոք զգացած էր զայն։ Ամէնէն վերջը բեմ ելաւ նախագահը, և խնայուց հանդիսին աւարտումը, վերջաբանելով թէ՝ գօլէճին միակ փափաքն է միշտ ծառայել հանրութեան։ Նաև շնորհակալութիւն յայտնեց հանդիսականներուն, որոնք հանդէսը պատուած էին իրենց ներկայութեամբը։

«Ցիրկալ երկու բանախօսութիւնները մասնաւոր հրաւիրեալներու համար էին, պակաս մը կար զոր Գոլէճը չմոռցաւ լրացնել, ընդհանուրին ալ բաժին մը հանելով։ Արդէն Բրոֆ. Ա. Պէզճեան դեռ նոր վերադարձած էր Բարիզի Արուեստահանդէսէն։ Ժողովուրդը իր այս հնգամեայ բացակայութեան կարօտը լեցնելու, և իր այցելած վայրերուն վրայ տեղեկութիւն տալու համար վափաք ունէր զինքը մօտէն լսելու։ Յունուար 5ին քաղաքս առաջին եկեղեցւոյն մէջ երկսեռ խուռն բազմութիւն մը համախմբուած էր, որովհետեւ բանախօսը պիտի ըլլար նոյն ինքն Ալիքսան էֆ.ն։ Երբ ան բեմը ելաւ, ունկնդիրներուն մէջ յեսին ուսումնան լռութիւն մը կը տիրէր, որ և շարունակեց մինչեւ վերջը։ Մէկ ու կէս ժամու մէջ իր մանկավարժական և սեղմ ոճով բացատրեց իր ամէն տեսածները, հիացման մէջ թողլով բոլոր ունկնդիրները։»

—Կը լսենք թէ Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը ոսկի Թանկագին Ժամացոյց մը նուիրեր է սիկին Աբսէնէ Տաղաւարճեանի, իր ամուսնութեան առթիւ։

—Միքայէլ էֆ. Յակոբեան, Խասկեի եկեղեցւոյն 20 դպիրներուն համար գեղեցիկ չապիկներ շինել կու տայ։

—Հրատարակիչ Կաթսպեան էֆ. Պիպերիան սկսած է հրատարակել Ֆոնոկրաֆ անունով զաւեշտական տետրակ մը՝, խմբագրութեամբ Պ. Վահան Փափազեանի։ Ա. Թիւը զոր ստացանք, կը պարունակէ զաւեշտական հինգ յօդուածներ, զուարճալիք, և այլն, որոնց ամէնքն ալ Պ. Փափազեանի տորագրութիւնը կը կրեն։

—Տնտեսական Խորհուրդը երէկ նկատողութեան առաւ Ազգ. Պատրիարքարանի սնտուկին հաշիւները։

—Իզմիրի ազգայիններէն Ղուկաս էֆ. Լուսեան, իր եղբօրը յիշատակին համար ամպոնի մը շինութեան ձեռնարկած է տեղւոյն Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյն մէջ։

ՄԱՍԻՍ գրական շաբաթաթերթի վաղուան թիւը կը պարունակէ, իբրեւ այժմէութիւն, ՄԻՐՍԷՏԷՍԻ կողմէ Ազգ. Հիւանդանոցի աղջկանց Որբանոցին տրուած այցելութեան մը տպաւորութիւնն ու նկարագրութիւնը։ Ոչ նուազ շահեկան է՝ ամուսնալուծութեան հարցին վրայ տեսութիւն մը ՄՈՒՇԵՂ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ։ Թերթին միւս նիւթերն են՝ նորավէպ մը, բանաստեղծութիւն, Բարիզեան քրոնիկ, գրականական յօդուած մը, և այլն։

Առաջնորդ վանառականացի Ե. Տեարը հրատարակուեցաւ հետեւեալ պարունակութեամբ.— Պատմութիւն Սնանկութեան.—Բաղդատական ուսումնասիրութիւն միջազգային օրէնքներու.— Սըվաղի գործերը. — Հեռաբերական մամուրամասնութիւններ.—Առեւտրական տեղեկութիւններ։ Առեւտրական աշխարհագրութիւն Իտալիոյ. Ա. Գ.—Նամակներ։ Այս Տետրին մէջ սկսած է հրատարակուիլ Առեւտրական բառարան մը, վաճառականութեան, ճարտարարուեստի և դրամատունները վրայ զուտ գործնական ծանօթութիւններով, իւրաքանչիւր բառ մասնագէտներու կողմէ գրուած։ «Անանուն Ընկերութեան» վրայ պիտի խօսի տարեգրական իրաւագէտ Գրիգոր էֆ. Զօհրապ։

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս ը Քոնսթանթինոբլը)

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ, 14 մարտ.—Դաղթականութեան Ընկերութեան կազմակերպած դումարումին մէջ գաղթային նախարար Պ. Զէմպրլէն յոյս յայտնեց թէ հրաւային Ափրիկէի պատերազմը քիչ տեւելէն պիտի դադրի և թէ ատոր հետեւանքով հարաւային Ափրիկէի վաճառականութիւնը և ճաքտարարագործութիւնը մինչեւ հիմա նմանը չտեսնուած եղանակով պիտի զարգանան։ Անգլիա, ըսաւ Պ. Զէմպրլէն, հարաւային Ափրիկէ պիտի զրկէ հազարաւոր լաւագոյն անձեր, որոնք անոր մնայուն բնակիչները պիտի ըլան։

ՖՐԱՆՍԱ

ՄՈՆՍՕ-ԼԷ-ՄԻՆ. — Աշխատութենէ դադրող գործաւորները, Ընկերութեան նոր առաջարկութիւնները քննելու համար հաւաքուած ըլլալով, որոշեցին չարունակել բանթարը։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 14 մարտ.—Երեսփ. Ժողովին մէջ այսօր չարունակուեցաւ ընկերակցութեանց օրինագիծին վիճաբանութիւնը։ Երեսփոխան Պ. Բիու այժ տուաւ առաջարկութեան մը թէ կրօնական միաբանութիւնները ենթակայ ըլլան հասարակայ իրաւունքներու դրութեան։ Տեղեկաբեր Պ. Թուլիօ խստիւ քննադատեց այդ առաջարկութիւնը որ մերժուեցաւ։

—Միջինքի հանդէսները շատ ոգեւորուած եղան՝ օգտուելով գեղեցիկ օդէ մը։ Դէպք չպատահեցաւ։

ԱՆԳԼԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ.— Լորտ Սալզպէրի, առեւտրական Սենեակին մէջ ճառ մը խօսելով, պնդեց Անգլիոյ մրութեանը վրայ, կառուցակ հարաւ-ափրիկեան երկաթաուղիին։

—Գաղթային նախարար Պ. Զէմպրլէն, ճառ մը խօսելով գաղթականութիւնը նպաստաւորելու համար կազմուած Ընկերութեան մէկ գումարումին մէջ, ջատագովեց գաղթականութիւնը դէպ ի հարաւային Ափրիկէ, երկիր մը որ մեծ բարգաւաճում պիտի ունենայ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ.—Բէքինէն առնուած լուրերու նայելով, Անգլիոյ և Ռուսիոյ միջև ծագած անհամաձայնութիւնը՝ Թիէն Զինի երկաթուղիին համար՝ դիւանագիտական ճամբով պիտի կարգադրուի։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.—Տէյլի Մէյլ կ'իմանայ թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը սա պայմանները առաջարկեր է Բրիւկէր նախագահին.—Ընդհանուր ներում պիտի շնորհուի բոլոր Պոէրներուն։ Անգլիա փոխատուութիւն մը պիտի ընէ՝ Թրանսվալի հանքերը և կործանուած չէնքերը վերանորոգելու համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՏՈՒՄ

Օսմ. Ֆոնսոլիտ Մեռի Դ.	Օ. Ո.	25	29 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	25	32
Ամէնէն վար գին	»	25	29 1/2
Բումէլի երկթ. գոց.	Որ.	115	—
Ամէնէն բարձր գին	»	115	25
Ամէնէն վար գին	»	115	—

ԲԱՑՈՒՄ 2 Մարտ

Օսմ. Ֆոնսոլիտ Մեռի Դ.	Գ. Հ.	25	27
Բումէլի երկաթուղի	Որ.	114	87
Օսմանիէ		—	—
Ռէգի		14	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Գուէտի Ձէնէրալ ՕՖՖ.		1	06
Սօս. Օթ. Նանտ է Վալէօր		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	02
Թրքամէլլ բաժնեթ.		6	25
» ծուլիսան		194	—
« պարտաթղթ.		460	—
Բաղտի Դ. Պոյալ		450	—
Թրանսվալ		92	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	32
» » » չէք	»	110	32
Բարիզ » »	Ֆր.	22	91 1/4
» » » չէք	»	22	86
Գերլին անտակտ չէք	Մարք	18	50
Վիէննա չէք	Ֆիորտ.	21	73

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	28
Անգլիական ոսկի	»	116	07
Բոլ իմպէրիալ	»	91	—
Քրիմիք	»	5?	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	106	08
Մէճիտիէ	»	98	—
Բուլպի Ղրաղրամ	Օ. Ո.	6	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 14 Մարտ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		102	37
» » 3 1/2 %		102	82
Սամ. Գանս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	24	47
) գոց.	»	24	45
» » » Գ.	»	—	—
« « « Դ.	»	27	37
Սամ. Կոյս. Պանքա	Ֆր.	551	—
Օսմանիէ	»	471	—
Բումէլի երկաթուղի	»	116	—
Սամ. մարքատան	»	516	—
Սամ. Ռէժի	»	372	—
Բրքօսրէնէ Թիւրք 4 %		503	75
Բէհէյան Լոնտ		1071	—
Իտալական Ռանթ	»	95	80
Շարանթիական արտաքին	»	72	97
Բրազիլիայ	»	94	25
Հէր Լէնտանի վրայ	»	25	210
Ղրամագլուխ	»	3	—

ՓՐԻՄԷԼ, 14 Մարտ

Սամ. Ֆոնս. սէրի Դ.		23	60
Բումէլիի երկաթուղի		115	—

ՄԵԾ ԱՌԻԹ

1901 Մարտ 4էն սկսեալ

ՄԵԾ ՅՈՒՅԱՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱՊԻԿՆԵՐՈՒ

ՇԸՄԻԶԸՐԻ ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ

ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ

399 Բերա, Մեծ Փողոց, 399

Ընթացիկ գին

Գունաւոր, ծալքով, ֆանթէզի	24 Ղշ.
Ճերմակ կտաւ, կարանթի	20 »
» » »	25 »
» » » ծալքով	29 »
Երկար գիշերհագուստներ, ուսական ասեղնագործութեամբ, գոյները կարանթի	24 »

Բէյրամի ապրանքներ

Շապիկ ֆրանսական առաջնակարգ բամբակ կտաւէ, 54 ղրուշ արժէքով, առանց օձիքի և թեղանիքի	30 Ղշ.
Առանց օձիքի և թեղանիքով	32 »
Ծալքով	31 »

Վաճառումները բոլորովին կանխիկ են 7—7

ՕԳՏՈՒԵՏԵՂԻ ԱՌԻԹԻՆ

Օ ԿՐԱՆ ՄԱԿԱԶԷՆ

Բերա, Մեծ Փողոց, Բասամ կոյսրան-Սէրայ

ՄԵԾ ԵՒ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ԱՆՕՐԻՆԱԿ Գ

ԵՐԱԽՏԱՊԱՐՏ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Բարիզի մեծահռչակ փաստաբաններէն մին ստամոքսի տոկալի հիւանդութեան մը հետեւանքով տաժանուած էր երեսի վրայ ձգել գործերը, այնչափ կը տառապէր։ Մեծ ախորժակով կը ճաշէր, սակայն կէս ժամ վերջ գլխու պտոյտն ու ստամոքսի խիթերը կը դառնացնէին կեանքը փաստաբանին որ երկու տող բան գրելու անկարող էր դարձած։ Գրիչը ձեռք առնելէ անմիջապէս վերջ ստամոքսը կը ծանրանար, սիրտը կը խառնուէր և ամբողջ մարմնովը կը ճնշուէր։ Ստամոքսի հիւանդութեանց դարմանումին յատուկ դեղահատերը։ Ջուրերը, փոշիներն ու գինիները յաջողաբար գործածեց առանց փոքրիկ թեթեւացում մը ձեռք բերելու։

Ինչոյթի սեղանէ մը վերջ երբ խեղճ մարդը անկիւն մը առանձնացած լռիկ մնիկ կը տառապէր ըստ սովորութեան, տանտիրուհին քովը եկաւ և խստիւ յանձնարարեց Էլիքսիր Կրեցճ գործածել եթէ ստամոքսի տ՝և է հիւանդութիւն ունի։ Փաստաբանը թէև յուսահատ, սակայն փորձ մը եւս ըրած ըլլալու համար, տուն վերադառնալուն չիշ մը Էլիքսիր Կրեցճ բերել տուաւ և գաւաթ մը խմեց անկէ։ Այս առաջին գաւաթն իսկ իր բարերար ազդեցութիւնը ներգործեց և հիւանդը թեթեւացում մը զգալով ստամոքսին վրայ շարունակեց գործածել Էլիքսիր Կրեցճը։ Մէկ քանի շաբաթ վերջ ստամոքսը գտաւ իր սովորական առողջութիւնը, մարսողութիւնը կանոնաւորուեցաւ ու քիչ յետոյ փաստաբանը բոլորովին ապաքինելով սկսաւ շարունակել իր զբաղումները. ու գինքը երախտալարա զգալով Էլիքսիր Կրեցճն ստամոքսի հիւանդութենէ տառապողներուն ջերմապէս կը յանձնարարէ զայն։

Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ 466 8—30

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԷՄԻԼԻՈՆ Ֆ. ՐԷՔՄԱԶՕՂԼՈՒ ԵՒ ԲՆՍ.

Դալաքիա, Վոյվոտա փողոց՝ Մարի խան, թ. 2

Վերոյիշեալ դրամատունը ամէն տեսակ վաճառականական ու պանքայի գործառնութիւններ կ՚ընէ։

Արժէքուղիներ առանդ առնելով փոխատուութիւն։— Գաւառները և արտասահման ղրկուելիք գումարներու գանձում և առաքում։— Կարօտներու դիզէ, չէքեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ և Յունաստանի համար։—Այս դրամատան մէջ՝ ամսական 20-100 ղրշ. վճարելով կարելի է գտնել՝ Օսմանեան և Հելլենական երկաթուղիի պարտատոմսեր, Եգիպտական Ռաֆտի Ֆոնսիէ, Վիլլ տը Բառի, Վիլլ տը Գուիսէլ, Բանամա, Վիլլ տը Բառի քառորդ թուղթեր, և այլն, այլն։

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Զբաղումներս ստիպած էին զիս նստոդական կեանք վարել, որուն հետեւանքէ ամէն օր կը առաջանայ ՊՆԴՈՒԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐՔ։ Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, աչքերս կը մթնային, ստամոքսս կը խառնուէր և օր մը հանգիստ չունէի. Պասուրէն գոյացած պուչուերը մանաւանդ միշտ կը խշխշային։ Բժշկի մը յանձնարարութեամբ ՏՔԹ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐը գործածելէս քիչ յետոյ ստամոքսս չսկսուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը աստիճանաբար թեթեւցաւ և ոչ Պասուրէն և ոչ պուչուերէն հետք չմնաց, և հիմայ Տէր. Ֆրանսի առողջութեան դեղահատերուն շնորհիւ կատարելապէս առողջ կ՚ապրիմ։

Ֆրանսա Սէն Լօրան գաւառին կառավարիչ. ԱԼՖՐԷՏՕ

Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարմանն են, պնդութեան, պասուրի և անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորաբար գործածուելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացընեն ու մարսողութիւնը կը դիւրացնեն։ կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։ 479 11—30

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՓԵՆԱՒԱՏԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լէյլանտի և Ֆրէնչի ՀՓ. թանգ շոգենաւ.

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Վիքտորիան	10500	Տլուվիան	3500
Ռամէնեան	10500	Իմպրէսիան	3500
Փէսորիան	10500	Ֆրոժ.ըն	3000
Լոնքսդորիան	9000	Այմէրիան	2500
Տիլատէլֆիա	9000	Էքսոքսան	2500
Գօլմպիան	8000	Ֆրէնչման	2500
Ջորմանիան	8000	Հնդաբերձան	2500
Գուէռնիան	8000	Ֆլոտիլեն	2500
Ֆրանչման	8000	Լէտոնիան	2000
Հոլէնիան	3700	Մինոա	800
Վաժնիան	3700	Օրոցդ	800
Տամինիան	3700	Լիսոան	800
Նորման	3500		

Ապրանքի ակնարկն կը խնդրուի իրենց տոկոնքնն այլուր փոխադրելու համար Պոլսոյ մեջ գտնուող Հանելու համար իրենց հրամանը ստանալէն ետքն ժամանուելնի 24 ժամ առաջ։

Աւելի անգիտութեանց համար դիմել ազ.

ԷՏՎԱՐ ԼԱՅՆՏԷՆ

Գալաթիա, գրասենեակ փոստ

600 Հին անգլ մեջլսատան

ՄԱԹԻՔՕ տէ ԿՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ

MATICO de GRIMAULT & Cie

ՄԱԹԻՔՕՅՈՎ ՆԵՐԱՐԿՈՒՄ

Մի վիպայն Բերուի Մաթիքօի տերեւով պատրաստուած այս ներարկում մէկ քանի տարուան մէջ տիեզերական համբաւ ստացած է։ Կը դարմանէ քիչ ժամանակի մէջ ամենէն յամառ միզատարները։

ՖԱԲԻԱՆ ՄԱԹԻՔՕ

Անխուսափելի արդիւնք սերմնահատուածներուն դարմանման համար, առանց երբէք յոգնեցնելու՝ ստամոքսն, ինչպէս կ՚ընեն բուսեկնոյլոյծ խէժի քսուքներու։ կը գործածուին նաեւ հինցած հիւանդութիւններու համար։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, և գլխաւոր դեղարանաց մէջ։ A.

ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻԶԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Դալաքիա, Վոյվոտա Պահականոցին կից թիւ 91

Վաճառատան մէջ առանձին տեսակ ակնաբուժական և վիրաբուժական գործիքներ կը վաճառուին ՄԵՏԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՐՐԱՔԱՆԱԿ։

ՓՈՐՐԱՔԱՆԱԿ։ կակուղ և կարծր լասիկէ (քաուչուկ) առաքիներ, ամուսնական կապիչներ (գասրգ պաղը), տեսակ տեսակ դրեխներ (տիրինկա), եղեռաբական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խողոքայոյներ, մանրադէտներ (միֆրոսգօբ), փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նորատեսակ ոսկի և այլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանն մէջ։ Դիները չատ ածան։ Ճանախորդք չատ գոհ պիտի մնան։

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԿՆ. ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԺԿՆ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պահնէ Դարու, Ճիլալ Պէյ խանի կից, թիւ 1.

Ջիֆտէ Սէրէր մաղազասը

Ներոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵՏԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՐՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր լասիկէ (քաուչուկ) առաքիներ, ամուսնի կապիչներ (գասրգ պաղը), տեսակ տեսակ դրեխներ (տիրինկա), եղեռաբական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խողոքայոյներ, մանրադէտներ (միֆրոգգօբ) փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի և այլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանն մէջ։ Դիները խիստ ածան։

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՃԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

սպիտակի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽՏԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն սխորժահամ ձկան խէժն է «իրախտիի տը չօ է տը սուա» ի հետ խառնուած։ Տղայք հանդերձ կուգան նոյնիկ ջոյն։ Ընտանեաց մէջ մը սոսա տարի աղդեցիկ չէ, բուժելու համար։

ՀԻՊՈՖՈՍՖԻՏ ԽՈՑԸ (ստրոնա),

ՍՆՆԱՐԻՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԵՒԵՐՈՒՄԸ.

ՀՐԱՆԿԱՑ ՈՍԿԵՐԱԳԵՐՈՒԹԻՒՆԸ.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ.

ԹՈՔԻՒ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀՍԱԶ.

ՀԱՐԲՈՒԹԻՒ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,

և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Դարձակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ 531

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՍՏ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲՐԷ 396

(Եանցի զարեջրատան վրայի յարկը, եիեդ Զալուքհեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գարշիքներու միջոցաւ ամենատարբեր ցաւերը մէկ անգամէն կը լծնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու ապացոյցներ։

Նորահնար եղանակաւ, նաւրդ, հաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յաբ և նման բնական, դէմի ձեւաւորութիւն ցաւ տարիի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բնական հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմշկաբուլիկ գեկերու և ամենատարբերագործեալ ապրանքներ միջոցաւ, առանց ցաւի ստամոքսահանութիւն։

Ֆ. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (միայն կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (միայն կէս գիշեր) հիւանդ կ՚ընդունին։

Դանօր.—Գալաթ կապի մանանքիւ ՋՈՒՆԻՆ !! 197

ՍԻՆ ԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՑՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները գաւառ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400ի ուռնի պատուոյ վկայական և ոսկեայ մատակ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նալբանդեան, որ բողոնդակ Թուրքիոյ մէջ մանանձիւղեր հասատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Նէոակ ճամբայ, Գալաթա Սէրայի դիմաց։

ԶԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին առաջ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄՊՈՒԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Գալաթա Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց Թիւ 13։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԱՐ

(Ընդարձակ Հրլի, Կ. Պոլսոյ և Օպիսայի)

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Ալպանս	1069	Ֆօմօ	1497	Նօգօ	1011	Մալմօ	724	Բօգարթօ	186
Ալէքթօ	2607	Ֆօնկօ	2906	Դրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Մարթօ	1113
Անձէլօ	1541	Գրաս	895	Լիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ֆիրէօ	1735
Աբիսոգօ	2377	Ֆիտօ	4311	Լիտալիզ	1521	Մէքտաս	3557	Սիլվիօ	1193
Գասանս	1822	Ֆօմինս	937	Լինտաս	2720	Մէլօ	1057	Սբէնս	1209
Գօրտանս	1264	Ֆուրս	2383	Լորտանս	3600	Մոնտէզէլլօ	1735	Թասս	1323
Գրանս	1078	Ֆրաս	1713	Հուանէս	595	Մուսիլլօ	2419	Թ. Ալիլոր	1546
Գիլնս	841	Ֆինտս	504	Խանս	2354	Նէրս	1083	Փորթօ	3327
Գրիֆիս	4481	Խարս	2464	Խատս	5540	Օնիս	4100	Փոլէտս	1470
Գէյրս	1671	Իսլանդաս	1520	Լինտս	1080	Ինիարքս	4038	Փորքիս	487
Դալիքաս	1337	Իրտաս	1841	Ֆիէս	1053	Օրտոնս	1585	Ուլարիս	2429
Դամէս	1244	Ֆինս	954	Ֆոլբինս	2307	Ֆալէրմս	1687	Վէրս	1914
Դանս	1094	Ֆինլանտա	1838	Ֆրանս	1700	Ֆօլս	510	Ջօլս	1289
Զիրտանս	2729	Ֆլամինկս	849	Լիս	1058	Ռիտլիս	2229	Ջոլիուլիս	2898
Մինէրս	1834	Ֆրանսիսքս	4582	Լէբանան	2272	Ռինալտս	1663	Տէս	1850
Գլեն	2697	Գալիլէս	2060	Լիվերնս	1648	Ռոլլս	1613	Զէրս	1200
Գօլորտաս	4235	Գիրանս	1243	Լորէնցս	2191	Ռամէս	1789		

Եւս շոգենաւը, նաւապետ Թէօրնէլ, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Գլասգօ շոգենաւը, նաւապետ Պէրբարը, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 13ին։

Ակերբօ շոգենաւը, նաւապետ Ուինկ, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն սիրտ մինի ամսոյս 10ին ուղղակի Պոլիս գալու և յետոյ Նովորոսիսկ և Օտեսա երթալու համար։

Բասքիլլօ շոգենաւը, նաւապետ Կրէշամ, ընդհանուր վաճառքով Նիւ Եորքէն մեկնած է փետրուար 23ին ուղղակի Պոլիս գալու և յետոյ Նովորոսիսկ երթալու համար։

Բոլհնսօ և Բոնկօ շոգենաւերը այժմ կը բեռնաւորին ընդհանուր վաճառքով ի Նիւ Եորք ուղղակի Պոլսոյ և Սեւ ծովու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆԴ ՐՈՍՕ

Թիւ 23—24. Քիւչիւք Մեւլէք խան. Գալաթա 277

ՖՐԱՆՍԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԷՆ ԵՒ ՀԱՅԱԿԱՆ

Ն. ՐԱՓԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՉԵՆԱՒԱՏ ՇՈՓԵՆԱՒԱՐ

Մարտ 18ին Առմէնի, Անատոլ. եղերքին։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Մարտ 19ին Առմէնի։ ուղ. Մարսիլիա։

Ձամբար ուղղակի Բարիզի համար.

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Ճանապարհ 175 ֆրանք. Ճանկութեան համար, դիմել Գորեանցին Բոսֆ Հանի Փարագիր վրայ։ 516 Բ. ԲԷՅՕՒԼ

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՏՈՒ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւն

Գլ. 27/12 Օտեսա ժամ 4ին յետ միջօրէի։

Գլ. 28 13 Իզմիր, Բիրէ, Եղեռաբանդրա ժամ 10ին միջօրէին առաջ (Եռ ապրակէն լոյ Եղեռաբանդրա, Բայա-Ճախա, Ֆոֆա, Գէրլուի եւ Բիրէ).

Գլ. 1/14 Օտեսա ժամ 10ին միջօրէէն առաջ.

Գլ. 1/14 Դարդանել, Միտիլ, Շանտարլ, Ցաուլ, Գիրասան, Տրապիզան, Սիրէ եւ Գոնիա ժամ 4ին յետ միջօրէի։

Գլ. 2/15 Օտեսա ժամ 4ին յետ միջօրէի։ 251

ՔԻՆԱՐՏ CUNARD

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՏՈՒ

Կրթ ոչ-ոչ նիւթ ոչ-ոչ ի բանի Լիվերպուլ և Գլասգով։

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Իվերնիա	18900	Միլանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Բանգալոնիա	4341
Լուքանիա	12952	Վերլա	3229
Պամբանիա	12950	Բալլա	2945
Սուլթանիա	8845	Թիրիա	2998
Ումպրիա	8128	Սիբիրիա	2935
Եթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէքսա	2181
Ուլտանիա	7269	Նէրպուլդ	1614

Դիմել առ ՋՈԼԻ և ՍԻՆԷՐ

Joly et Senger

Մէյմանէթիլի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթա. Հայոց Խանթիա փողոց։ 255

ՄՈՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՏՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ավիրոն, Պոլսոյ, Մարսիլիոյ և Միս Մոսի միջև ամիսը մէկ անգամ։

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Բոմպէ	3000	Թրան	2500
Մնեթա	3000	Նէրթա	2400
Թիլլոր	3000	Օսայրիս	2250
Գեանեթրաս	3000	Բէրտ	1256
Նորտ	3000	Գէթիրս	2000
Սամանի	3000	Գասքոն	1500
Տաղօրիա	2500	Ալբէ	1500

Դիմել առ Ֆ. Վ. ՎԻՏՕԼ և ԸՆԿ.

Ուէթրա խան

ՋԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

194 Գ. Ֆէյրս Սգրիպ Լիվրաս

Հասանելիք ՋԱՐԵՂ ԽՈՒՍՈՒՆԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

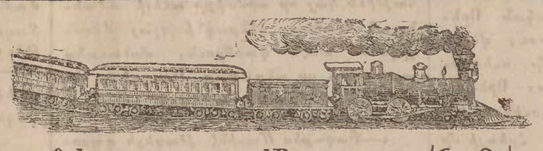

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1901 Մարտ 1 (Ն.Տ.) ուրբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇՏ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	թ. 34 Խառն Առտ.	թ. 2 Ճամբ. Ուղտ.	թ. 4 Ճամբ. Առտ.	թ. 6 Ճամբ. Առտ.	թ. 36 Խառն Իրիկ.	թ. 8 Ճամբ. Իրիկ.	թ. 10 Ճամբ. Իրիկ.	թ. Ճամբ. Իրիկ.	թ. Ճամբ. Իրիկ.	թ. Ճամբ. Առտ.	թ. Ճամբ. Առտ.	թ. Ճամբ. Առտ.
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Բարաքէօյ Կամուրջ մկն.	12 20	2 —	3 35	5 45	8 7	10 30	11 30					
ժմ.	12 45	2 25	4 —	6 10	8 32	10 55	11 55					
Հայատար Փաշա մկն.	1 12	2 35	4 10	6 20	8 47	11 5	12 5					
Բրզղլ Թօբրաք »	— —	2 41	4 16	6 26	8 58	11 11	12 11					
Ֆէնէր Եօլու »	1 23	2 44	4 19	6 29	9 3	11 14	12 14					
Կէօզ Թէփէ »	— —	2 48	4 23	6 33	9 10	11 18	12 18					
Էրէնքէօյ »	1 34	2 53	4 28	6 38	9 15	11 24	12 24					
Պօսթանճը »	1 42	2 59	4 34	6 44	9 25	11 30	12 30					
Մալթէփէ »	1 54	3 8	4 42	6 52	9 38	11 38	12 38					
Քարթալ »	2 8	3 18	4 52	7 2	9 54	11 48	12 48					
ժմ.	2 18	3 25	4 59	7 9	10 5	11 55	12 55					
Բէնտիք մկն.	2 28				10 16							
Թուզլա »	2 50				10 41							
Կէյպզ »	3 11				11 6							
Տիլ Իսքէլէսի »	3 33				11 28							
Թավշանճիլ »	3 43				11 39							
Հէրէքէ »	4 1				12 —							
Եարըմճա »	4 21				12 20							
Թիւթիւն Զիֆթլիք »	4 34				12 33							
Տէրինճէ »	4 45				12 47							
ժմ.	4 58				1 —							
Իզմիտ մկն.	5 18											
Պէօյիւք Տէրպէնտ »	5 53											
Յապանճա »	6 20											
Համիտիէ »	6 46											
Կէյվէ »	7 36											
Աք Հիսար »	8 1											
Մէքէճէ »	8 37											
Լէփքէ »	9 6											
Վէզիր Խան »	9 43											
ժմ.	10 24											
Պիլէճիք մկն.	10 34											
Քարաքէօյ »	11 46											
Պօզիւք »	12 29											
Ինէ Էօնիւ »	1 17											
Զուքուր Հիսար »	1 48											
Էսկի Շէհր ժմ.	2 28											
	Իրիկ.											

ԴԱՐՁ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ

ԿԱՅԱՐԱՆ	թ. 1 Ճամբ. Առտ.	թ. 3 Ճամբ. Առտ.	թ. 5 Ճամբ. Առտ.	թ. 31 Խառն Առտ.	թ. 7 Ճամբ. Առտ.	թ. 9 Ճամբ. Իրիկ.	թ. 11 Ճամբ. Իրիկ.	թ. 33 Խառն Առտ.	թ. Ճամբ. Իրիկ.	թ. Ճամբ. Առտ.	թ. Ճամբ. Առտ.	թ. Ճամբ. Առտ.
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Էսկի Շէհր մկն.	Հիւսիսային գիծ	Հիւսիսային գիծ						11 —				
Զուքուր Հիսար »								11 39				
Ինէ Էօնիւ »								12 13				
Պօշիւք »								12 47				
Քարաքէօյ »								1 21				
Պիլէճիք ժմ.								2 11				
մկն.								2 21				
Վէզիր Խան »								2 58				
Լէփքէ »								3 37				
Մէքէճէ »								4 13				
Աք Հիսար »								4 40				
Կէյվէ »								5 5				
Համիտիէ »								6 1				
Յապանճա »								6 19				
Պէօյիւք Տէրպէնտ »								6 47				
								7 24				
Իզմիտ ժմ.				11 40				7 44				
մկն.				11 58				7 59				
Տէրինճէ »				12 9				8 10				
Թիւթիւն Զիֆթլիք »				12 21				8 22				
Եարըմճա »				12 50				8 48				
Հէրէքէ »				1 1				8 58				
Թաֆչանճիլ »				1 15				9 8				
Տիլ Իսքէլէսի »				1 46				9 38				
Կէյպզ »				2 7				9 56				
Թուզլա »				2 27				10 15				
Բէնտիք ժմ.				2 42				10 30				
մկն.	12 6	12 43	1 36	2 54	5 21	7 45	9 20	10 43				
Գարթալ »	12 14	12 51	1 44	3 9	5 29	7 53	9 28	11 —				
Մալթէփէ »	12 24	1 1	1 55	3 22	5 39	8 3	9 39	11 14				
Պօսթանճը »	12 32	1 9	2 3	3 35	5 47	8 11	9 47	11 27				
Էրէնքէօյ »	12 39	1 16	2 10	3 39	5 54	8 18	9 54	— —				
Կէօզթէփէ »	12 43	1 20	2 14	3 45	5 58	8 22	9 58	11 38				
Ֆէնէր Եօլու »	12 47	1 25	2 18	3 49	6 2	8 26	10 2	— —				
Բրզղլ Թօբրաք »	12 50	1 28	2 21	3 57	6 5	8 29	10 5	11 47				
Հայատար Փաշա ժմ.	12 55	1 33	2 26	4 10	6 10	8 34	10 10	12 5				
մկն.	1 3	1 41	2 34	4 35	6 18	8 42	10 18	12 30				
Քարաքէօյ Կամուրջ ժմ.	1 28	2 6	2 59		6 43	9 7	10 43					